

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általánosok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Készítők nem adnak vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felelős szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 ft — kr. Félévre . . . 3 ft — kr. Negyedévre . . . 1 ft 50 kr. Egyes szám ára, 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilttér soronkint 50 kr. Többesüri hirdetéseknek engedmény
---	---	---	---	---

Deficit.

(K. Ö.) Wekerle Sándor, az európai színvonalon álló finánc kapacitás, a ki megcsinálta a regále-váltásigot, mely az »élelmes faj«-nak biztosítja a regále-bérléteket, a ki megcsinálta a konverziót, mely a nemzetközi tőkének 8 milliót jövedelmezett, az országnak pedig uszorakamaton kölcsönt szerzett és a ki megcsinálta a valutát, melyet eddig ugyan még nem látunk, mert még mindig ott reked abban a bizonyos kátyuban, ennek a Wekerle Sándornak minden finánczseniálitása abban állott, hogy az ország fokozódó igényeivel szemben a pénzügyi egyensúlyt oly módon tartotta fenn, hogy a régi adónemek fel-emelésével és újak kigondolásával a tűrhetetlenségig rakta meg az adózó polgárok vállait.

Az egész eljárás igen egyszerű. Megcsinálják az ország államháztartásának költségeit, evvel szembeállítják az előirányzott bevételi tételeket, melyek ha fedezik az előirányzott kiadási tételeket, létrejön az ugynevezett reális költségvetés. — Wekerle fináncminisztersége alatt a költségvetés realitása volt az a hatalmas adut, melylyel leütött a szabadelvű rendszer minden aggályt, melyet az előbbre látó politikusan az országnak a roskadásig megterhelt adóképessége kellett. A szertelenség és egyoldalúság mindenütt, de kiváltkép a pénzügyi politika terén boszulja meg magát. Mert elhiszem, hogy az egyéni hiúságnak rendkívül hizeleghet, ha bármi módon — mert a mód itt mellékes — sikerül az ország organikus fejlődését biztosító rugót, a költségvetést biztos alapra fektetni. De ha a módot tekintjük, melyen az egyensúlyt helyreállítani és fentartani sikerült, ez a mód az államháztartás egyensúlyának állandó biztosítása tekintetéből a mekkora tudatlanságot árul el, ép oly lelkiismeretlen. Mert a gyakorlati pénzügyi politikanak első feladata, számot vetve az ország erőforrásaival oly arányú államháztartást bevezetni, mely ezen erőforrásokból normális uton fedezhető. Második feladata pe-

dig ezen erőforrások oly arányú fejlesztése, hogy ne csak a mára jusson, hanem a holnapra is maradjon. Ez a pénzügyi politikában a nemzeti irány. Pedig éppen ennek teljes elhanyagolása képezi a liberális pénzügyi politikának nagy mulasztásait, mert az erőforrások kiapadásával meghamisítván az előirányzott bevételi tételeket az irreális költségvetés terére lépett, ennek nyomában pedig jár — a deficit.

A most közzétett állampénztári kimutatás szerint az 1895. év III. negyedének mérlege 5-8 millióval kedvezőtlenebb, mint volt az 1894. év III. negyedének mérlege, melyhez ha hozzávesszük az I. és II. negyedének a múlt évhez képest 14-3 millióval romlott mérlegét, az 1895. év első háromnegyede éppen 20 millióval kedvezőtlenebb a tavalyinál.

Ezek a számok súlyosan vádolják azt a korrumpált közgazdasági politikát, mely fiktív költségvetésekkel éveken át port hintett a nemzet szemébe és félrevezette a külföldet az országnak valódi közgazdasági állapotát illetőleg. Ezen szomorú állapotok konstatació helyett pedig perfid módon igyekeznek a bevételi visszamaradások okait feltüntetni. Hogy többet ne említsünk, az egyenes adók bevételi visszamaradását avval okolja meg, hogy tekintettel a gazdasági termények árai alacsonyosságára, tekintettel az nralkodott száj- és körömfájásra, valamint a sertésvészre enyhébb végrehajtási eljárást kellett foganatosítani. A ki ismeri adóvégrehajtási rendszerünknek a kegyetlenséggel határos kíméletlenségét, az tisztában lehet az iránt, miképp kell a pénzügyminiszterium által előtérbe tolt enyhébb végrehajtási eljárást értenünk. Kivált úgy aratás után az év III. negyedében.

Az államháztartás egyensúlyát biztosító gyümölcsöző befektetések helyett költünk rengeteg összeget oly dolgokra, melyek célja cifra rongyaival a nyomort takargatni. A közgazdasági erőforrásokat a kiapadásig kimerítjük, de az ország adóképességének erősödésétől gondoskodni nem tudunk. A költségvetés évről-évre

emelkedik, de ezen szédületes emelkedést sehogy sem tudjuk árnyéba hozni az ország gazdasági fejlődésével. A nemzeti egzisztenciák követelményeinek megfelelő államháztartás egyensúlyát biztosító mezőgazdaságot tönkretettük, megnyitottuk határainkat nyugot és kelet felé, mert kikapunk és nyerterményeink versenyképessége megdönthetetlen. A nagy gyárak füstölgő kéményei s a mozgó tőke internacionális sikerei dacára itt állunk a gazdasági csőd előtt, melynek előhírnökei a monarchia forgalmi mérlegének, mely még 1893-ban is száz millióval nagyobb pluszszal záródott, 4-2 millióval minuszra változtatása és államháztartásunk mérlegének 20 millió deficitje.

Igaza van annak, a ki azt mondja, hogy a kormányt támogató szabadelvűek nem gondolkoznak, csak szavaznak, mert ha közgazdaságunk számadatokkal bebizonyított szomorú valósága felől gondolkoznának, nem támogatnák szavazatukkal azt a rendszert, mely gazdasági tényezőinket fokozatosan leszereli s, eképp vagy tudatlanságból, vagy lelkiismeretlenségéből gazdasági krízis elé állítja az országot. Pedig tudhatnák a szabadelvűek is, hogy akkor vége a hatalomnak és dicsőségnek.

A trencsényi botrány.

— Saját tudósítónktól. —

Szalavszky megyéje nem fogy ki a botrányokból. Trencsénmegyében nincs többé alkotmányos élet, nincs törvény-tisztelet. Hallatlan vakmerőséggel lábbal tapossák a jogot és az igazságot s úgy látszik, hogy a szemérmetlen basáskodással egyenesen a forradalomba akarják kergetni a szegény tót népet.

Szalavszky főispán legújabb szemérmetlen stikije az, hogy megemmisítette a kilenc megyebizottsági választást, melyekben a néppárt győzött. A trencsénvármegyei igazoló választmány nov. 23-án tartott ülésében megemmisítette a ribényi, rovnyei, rajeci, dománizi, rovnei, bánovai, kiszucea-ujhelyi, radolai és ó-besztercei választásokat, mert

ezekben a néppárt győzött. Ellenben helyben hagyták a felebbezéssel megtámadott esacai, szuresinoveci és stasskói választásokat, jóllehet a választási elnökök hallatlan jogtöréseket és törvénytelenégeket engedtek meg maguknak. Különösen a stasskói választás helybenhagyása okozott óriási fel-tűnést és felháborodást, mert Sztasskón nem is lett kihirdetve a választás eredménye, napnál világosabb szabálytalanságok folytán, s magok a megyei liberális körök hirdették lapjaikban, hogy a stasskói választás meghiusult, s ime most Szalavszky parancsára helybenhagyatott.

A trencsónmegeyi tót nép rendkívül fel van háborodva ezen vérlázító törvénytörés folytán. És mégis Szalavszky elég vakmerő azt kürtölni a megyei gyűlésen, hogy a papok „elketlen igazgatói” a szegény népnek. Rovnéról azt híresztelték a kisebbségben maradt liberálisok, hogy ott a nép agyon akarta kövezni a szolgabíró-t. Most a hivatalos vizsgálat során kiderült, hogy a szegény nép készséggel hallgatott papjának szavára s az agyonkövezést csak azok gondolták ki, a kik a választásnál kisebbségben maradtak. A trencsóni tót nép utálni kezdi a „magyar szabadságot” s hangos kifejezést ad annak, hogy Szalavszkynál még a muszka is jobban tisztelné a nép jogát és szabadságát!

Néppárti gyűlések.

A moóri néppárti gyűlés, mint azt már a multkor említettük, imponáns megnyilatkozása lesz a Fejérmegyei polgárságában már is nagy teret hódított néppártnak. A gyűlés rendezősége ezirvel hívta meg a gyűlésre a polgárokat, a polgárok pedig kész örömezt engednek

e hívó szózatra, mert ők is már torkig vannak azzal, hogy üres, hangzatos frázisokkal, vagy pedig erőszakkal és fenyegetésekkel hol a szélsőbal, hol a kormánypart táborába hajtsák. Csákberény, Csákakő, Bodajk, Csurgo, Iszka-Szt-György, Inota, Bakony-Sárkány stb. községek polgárai tömegesen fognak megjelenni, Moór polgárai pedig különösen ki fognak tenni magukért és valamint épen egy évvel azelőtt a székesfejérvári nagygyűlésen tömeges megjelenésükkel hatalmasan demonstráltak a földijök Wekerle Sándor akkori miniszterelnök által képviselt szerencsétlen egyházpolitika ellen, ugy most is, az immár törvényerőre emelkedett egyházpolitika ellen fognak tüntetni. A gyűlés programját a rendezőség így állapította meg.

1. 1/2 10 órakor sz. mise, utána felvonalás a gyűlés színhelyére.
2. Megnyitó.
3. A néppárt szervezése. Rakovszky István (németül).
4. Ugyanarról. Dr. Bakonyi Elek ügyvéd (magyarul.)
5. Az egyházpolitikai törvények reviziójáról. ** (németül).
6. A nép Istene és hazája védelmében. Kálmán Károly plébános (magyarul.)
7. A kath. autonómiairól N. N. (németül).
8. Záró beszéd.

A rend fenntartása érdekében és célszerűségi okokból a rendezőség ugy intézkedett, hogy a gyűlés színhelyén, a Lamberg-féle tágas kertben a nyugoti oldalt a magyarok (piros belépti jegyek), a keleti oldalt pedig, zöld belépti jegyekkel a németek foglalják el. A felharszini tiszteletjegyekkel a főbejáraton lehet bemenni.

A győri néppárti gyűlésre is serényen folynak az előkészületek. Eddig Győrmegyeének 20-nál több községe kért belépti jegyeket. A gyűlésen való megjelenésüket a legnagyobb készséggel megígérték Zichy Nándor gróf, Esterházy Miklós Mária gróf, Batthyány József gróf, a mosonmegeyi néppárt lelkes elnöke (Köpcsény) és Esterházy Ferenc gróf (Devecser.)

Holnap vasárnap, *Kecskeméten* alakul meg a néppárt Zichy Nándor gróf és Molnár János apát jelenlétében. A gyűlés rendezői 10.000 polgárt várnak a gyűlésre.

Megmozdult hát az Alföld is!

(p.) A mióta a keresztény restauráció hazánkban megindult és a mióta ennek a vallás és honmentő mozgalomnak a néppárt 14 pontból álló ismert programja rendezés irányt adott, ugy látszott, mintha ezen mozgalomtól a magyar elem távol tartotta volna magát. Azért a zsidó-liberális lapok valahányszor a néppárti mozgalmakról, gyűlésekről, szervezkedésekről kénytelen-kelletlen egyetmást elferdítve referáltak, a hozott tudósítást rendszeren azzal fejezték be, hogy a néppárti mozgalom csak nemzetiségi vidékeken tud hívekre találni, hogy menjen csak Zichy Nándor gróf a magyar alföldre és próbáljon ott propagandát csinálni, majd meglátja, miképp fogadják.

Hogy a zsidóliberális sajtónak ezen ráfogása alappal nem bír, azt a néppárt vezetői a központban ép ugy, mint a vidéken igen jól tudták. Erről azonban immár ellenfeleink is napról-napra mindjobban kénytelenek meggyőződni. A néppárt immár óriási hullámokat kezd vetni és a zsidó-

TÁRCA.

III. Béla király temetése.

Árpád-házi királyaink tetemei a Magyarországért sorscsapások viharai alatt majd mind elveszték, elpusztultak s most allig egy pár nemzeti fejedelmünkről tudjuk, hogy hol van eltemetve. Egyike ezeknek III. Béla király, a kit feleségével, Antiochiai Annával, ki a görög császár leánya volt, 1096-ban Székesfejérvárról temettek el.

A millénium évében tehát épen 800-ik esztendeje lesz annak, hogy a boldog emlékü királyi párt örök nyugalomra helyezték. III. Béla és Antiochiai Anna koporsóját 1848-ban megtalálták Székesfejérvárott s az akkori zivataros időkben Pestre hozták, s egyideig a magyar nemzeti muzeumban tartogatták. Ott őrzik most is a koronát, melyet a király koporsójában találtak, a kormánypalcát, az arabs írással jelzett gyűrűt, s a botra tűzhető keresztet, melyet III. Béla alkalmasint akkor használt, a mikor a Szent Földön járt.

Ezek az ereklyék mind hitelesen bizonyítják, hogy a koporsóban talált tetem valóban III. Béla teteme. De azért vagy tíz év előtt e királyi csontvázakat átadták a budapesti tudomány egyetem embertani intézet igazgatójának, dr. Török Aurélnak, hogy tudományos szempontból vizsgálja meg. Azóta e tetemek szépen konzervált állapotban most is ott vannak az embertani intézet gyűjteményében, melynek tudományos értékét és érdekességét nagyban emelik.

De ezekhez a tetemekhez a nemzeti kegyeletnek is joga van.

Második javaslatunk az, hogy a milléniumi ünnepély programjába vételessék fel III. Béla királynak és feleségének ünnepélyes elhelyezése a budavári koronázó Mátyás templom királyi sírboltjában. E szertartást a király, az udvar és az ország állami és katonai méltóságai jelenlétében a biboros herceggel végezhetné.

Ez a terv annyival könnyebben megvalósítható, mert a Mátyás templom kriptáján hatalmas vörös márvány szarkofág készült, épen III. Béla király számára, a kinek emléke különben képen is meg van örökítve a Mátyás templomban, Szent László oltára fölött.

Nemzeti kötelesség ez a jubiláris temetés, mely mint kivételes kegyeleti tény csak emelné a millénium magasatos jellegét.

Kath. Egyházi Közlöny.

Az önértet.

— Elbeszélés. —

Iria és 1895. november 24-én a székesfejérvári iparosifuság önképzőköré estélyén felolvasta

BÉKEFI (SZALLER) ISTVÁN.

(Vége.)

A Szalaviey nemesi birtokon ide-oda két hónapot töltött Cezár a nélkül, hogy a gazdaság, vagy hivatal után látott volna; a semmittevésnek élt: lovagolt, kocsikázott s vadászott. Napjai csak annyiban különböztek a fővárosi élet zajos napjaitól, hogy itt társaság hiányában szolid életet kellett folytatnia.

Időközben ki-kittört belőle ugyan a könnyű vérség: mulatott, ha arra alkalom kínálkozott, csak hogy az alkalom dacára is meglátszott rajta a korai lefakadás, a jó egészséges falusi levegő; halvány, beesett arca telleni kezdett s üde színt kapott; ruganyos járása, élénk tekintete, a fővárosban nyert szabates társalgása, s helylyel-közel szellemes megjegyzései kedvelté tették őt az uri társaságokban. Cezár Paál Olivérné látta legszívesebben.

A kis városi hautevolée az ő szalonjában tartotta összejöveteleit. Ő nála tárgyalták le a napi eseményeket; szólták, szapulták az ellenpartot s minden kis egyéni hiba felett itéletet mondott a saját kebeléből alakult tanács. Napironden épen Cezár neve forgott.

— Patonay Viola kisasszony legjobban érdeklődik Cezár tette felett, — mondá Paálné. Kedves Vilma mondja el kérem, hogyan történt az eset?

— Reám nézve épen olyan közömbös Szalaviey Cezár hőstette, mint önökre hölgyeim. Legfeljebb csak akkor érdekel az eset, ha az érdekes is.

— Nem kell a szavakkal bujdosít játszanunk ott, a hol a szív szerelmünk áruója lett.

— Hogy is ne? Még csak az hiányzik, hogy egy olyan kikiáltott lumpal hozzák a nevemet forgalomba.

— Édes Viola, vannak hölgyek kik előtt a kerhely férfiak érdekessé válnak, — mondá Gondosné.

— En bizony egy cseppet sem érdeklődöm iránta, — felelé ajkbiggyeszte Viola.

liberális rendszer minél jobban fogja azt üldözni, minél nagyobb erőszakot fog kifejteni annak a csirában való elfojtásában, a néppárt annál inkább fog terjedni, mert az emberi szív mindig inkább az üldözött, mint az üldöző pártját fogja.

Azt a hivatalos üldözést, a melylyel a gyámoltalan Bánffy az alkotmányos jogok tiprásával a néppártot összemorzsolni, megsemmisíteni akarja, a magyar alföld is meg sokalta. November hó 28-án Abonyban megnyílt a magyar alföld kapuja, hogy tárt karokkal és óriási lelkesedéssel kebelébe fogadja a néppártot és annak lankadni nem tudó vezérét, Zichy Nándor grófot, hogy így egyrészt a néppárthoz való rendületlen csatlakozását kifejezze, másrészt, hogy tiltakozzék a hatalmasok alkotmányos jogtalanságai ellen, a melyeket a hivatalos kormány a nyitrai és legújabbban a stomfai és a trencsénmegyei bizottsági tagok választásánál magának megengedett.

Az abonyi gyűlés lefolyásáról ezekben számol be tudósítók:

A nov. 28-án Abonyban (Cegléd mellett) megtartott néppárti nagygyűlés a legsikerültebbek egyike. A gyűlésen dacára annak, hogy a gyűlés szinte rögtönözve volt mégis rengeteg sokaság vett részt. Képviselet volt Cegléd, Szolnok és a szomszéd Jászságból is számtalanok. Mihelyt az abonyi gyűlés végrehajtó bizottsága a néppárt központi irodáját értesítette, hogy nov. 28-án gyűlést tart, az iroda a gyűlés programját a következőkben állította össze:

- 1) Zichy Nándor gróf: Elnöki megnyitó.
- 2) Rithnovszky Antal: Szavalya Viz Zoltán „Riadó”-ját.
- 3) Dr. Bakonyi Elek: Az agrárpolitika, a választási visszaélések és a néppárt.
- 4) Kálmán Károly: A revízióról.

Ezen program azonban egy kis változáson ment keresztül, mivel Zichy Nándor gróf közbejött gyengélkedése következtében nem a fővárosból a gyűlésre utazó

vendégekkel, hanem két órával később érkezett Abonyba. A gyűlés valamivel 11 óra előtt kezdődött. Ekkor Somogyi Károly lépett fel a díszes emelvényre és a gyűlésen jelenlevőknek kihirdette, hogy mivel Zichy Nándor gróf csak 1/1 órákor érkezik, a gyűlés, hogy a közönség a ködös-hűvös időben addig ne várjon, kezdetét veszi és annak ideiglenes elnökül, dr. Bakonyi Elek, — a míg Zichy Nándor gróf megérkezik — ajánlja. Az indítvány egyhangú elfogadása után dr. Bakonyi Elek, a „Magyar Néplap” ismert vezércikkirója és fővárosi ügyvéd a gyűlést meleg hangú szavakkal megnyitotta és a megállapított napirend 1-ső pontja szerint a szót Rithnovszky Antalnak adta át. A marcrona, esinos külsejű Rithnovszky Viz Zoltán „Néppárti riadóját” oly verve adta elő, hogy az a jelenlevőkben óriási hatást keltett. Ezután soron kívül Zelenyák János orsz. képviselő lépett az emelvényre és oly gyönyörű beszédet mondott a mustani liberális rendszerről, hogy az minden tekintetben pártját ritkítja. A szép beszéd annál inkább feltűnést keltett, mert Zelenyákot a beszédre utolsó percben szólították fel és így nem is volt ideje arra készülni. Hogy Zelenyák nagy népszerűsége, azt már a nyitrai választásnál és a sasvári gyűlésnél is fényesen behozta; de hogy a magyar néphez is oly talpraesetten és hatással tudna beszélni azt nem hittük. Fényesen bizonyította be, hogy az a rendszer, a mely magát liberálisnak vallja nem a szabadság, hanem a rabszolgaság előmozdítója.

Miután dr. Bakonyi Elek fejtegette, hogy hazánk első sorban agrárállam, hogy a liberális rendszer meghamisítja már a választási névjegyzéket is, hogy a tiszta választást és így az alkotmányos életet is lehetetlenné tege. A zsiros fazekaknál sütkéző liberálisok jelszava: megtörni a néppártot, mert tudják, hogy ha ez sikerül, úgy az egyeduralom továbbra is biztosítva van. Végül kimutatta, hogy a néppárt nem felekezeti párt.

Nagyszerű jelenet volt az, midőn beszéd alatt a déli harang megszólalt. A szónok letévének kalapját, hangosan keresztet vetett magára. A kath. vallású polgárok

mint varázsütésre levették kalapjukat és imádkoztak, míg a jelenvolt reformátusok és zsidók tovább is fejtett kalappal maradtak, a miből látni lehetett, hogy a gyűlésen más vallásúak is meglehetősen számban vettek jelen.

Midőn dr. Bakonyi után az emelvényre Kálmán Károly, a zoltárok magyar fordítója lépett, az idő már egynegyed egyre járt. Rezumálta a mondottakat, Kálmán Károly valóságos fenomenális alak: szószerken és igazán páratlanul érti módját annak, hogy a néphez miként kell hatással szólni. Megnyerő alakja, csengő hangja, gyönyörű nyelvezete valóságos lába hozta a közönséget és mindvégig fogva tartotta. Nem volt szem, a mely a remek szónoklat alatt szárazon maradt volna. Még a protestáns vallású polgárok szeméből is könny csordult ki a szónoklat hatása alatt és Taszary protestáns vallású főszolgabíró a mellette állónak mondta:

— Ti veszélyes ellenfelek vagytok, ha ilyen szónokokat küldök a vidékre eszméitek terjesztésére.

Midőn úgy fél egyre járt az idő, Kálmán az emelvényről megpillantván Zichy Nándor gróf érkezését, harsány hangon felkiáltott:

— Itt a vezérünk!

Több ezer embernek harsány éljenzése között Zichy Nándor gróf egyenesen az emelvény felé tartott, a hová fellépévé, Kálmán Károly az emelvény mellett lengő és a „Riadó” elszavalása alatt kigöngyölt néppárti zászlóra mutatván, felkiáltott:

— Itt az Isten szabad alatt neked hűséget esküszünk, hogy ezen zászlóval kezünkben élni és halni akarunk!

Az egetrázó éljenzés befejeztével Zichy Nándor gróf beszélt, hogy mi a néppárt célja és annyira neki megedezett, hogy a közönséget egészen magával ragadta. Különösen pártját ritkító jelenet volt, midőn a háta mögött álló keresztény anyákhoz fordult és arra kérte őket, hogy neveljék fiaikat, ha vallásuk és hazájuk sorsa szívükön fokszik.

Nem kevésbé megható jelenet volt, midőn letévének sapkáját, a közönséghez szólott:

— Bizzatok bennem, én nem fog-

— Tudjuk, tudjuk. Azért időzik oly szívesen társaságában.

— Igaz, hogy többször volt nálunk, mondá elpirulva Viola, — de az még nem elég ok arra, hogy szeressen is.

— Cezárnak jelszava: Jöttem, láttam, győztem, — mondá Bánky Vilma.

— De hol marad az érdekes mese? — kérde Mányokiné.

— Nem mese az, hanem igaz történet, — felelé Bánky Vilma.

— Halljuk, halljuk, — mondák mindannyian.

— A nap már rég lehanyatlott a hegyek mögé, az esti szürkület mind sötétebbé vált, midőn apámmal a szomszéd faluból kocsiztunk hazafelé. A hegyek lábánál, hol az ut ketté ágazódik, apám az erdőnek hajtatott; mint mondá, az erdészszel lesz beszélni valója. Jó fél órai kocsizás után, — mire a hold is teljes fényben világított — az erdész-lakhoz értünk. Apám leugrott a kocsirol és engem kiinn hagyva az erdész-lakba sietett. Ugyan e pillanatban, mintha a föld méhéből jött volna, egy puska lövés s a közelből gyermek-sikoltás volt hallható. En a hang felé siettem s képzelmék csak, mit láttam ott! Még most is rémület s borzadály futja át egész valomat, ha reá gondolok. A vizmosás mélyében, mely szelében hasítja ketté az erdőt, egy négy éves leány-gyermek, az erdész leánya egy kiálló fatörzsön ruhájánál fennakadva fejével lefelé csüngött a tátongó mélységbe.

Az ajtón kopogás hallatszott.

— Szabad, — mondá Paálné.

Cézár lépett a szobába.

— Jöjjön, jöjjön édes Cézár, az imént ép önről beszélünk.

— Erdemeimet méltatták? Avagy még mindig hibáim vannak tulsúlyban érdemeim fölött?

— Ön kiszolgáltattott egy hölgyet a közmegezőlősnak.

— Hol és mikor? — kérde Cezár elpirulva.

— Erről majd később. Előbb bemutatom önt Bánky Vilma kisasszonynak.

— Már volt szerencsém a kisasszonnyal találkozni, — mondá Cézár, mialatt pár lépést tett Vilma felé.

Vilma felkelt ülőhelyéből s kezét nyújtotta Cezárnak.

Igy a mint szemközt álltak egymással s kéz-kézben pihent, tekintetük találkozott. Egy igézet volt az, mely Vilma szép, fekete, okos szeméből Cezár lelkére hatott. Egy sajtáságos zsbongé érzés — mintha villany érintette volna — futott át Cezár minden idegén. Még szólni sem tudott, csak állt mereven, nézte Vilma klasszikus arcát.

Vilma törte meg a hallgatást.

— Mondja csak, Cézár, igaz az, a mit önről beszélnek?

— S mit beszélnek rólam?

— Hogy ön korhely és könnyelmű.

Cézár e szó szíven találta, egész valójában megrendítette: a vér arcába szökött, lelke átváltozáson ment keresztül, még egyszer Vilmára nézett s mondá:

— Csak voltam.

— Szeretem, ha egy férfiúnak, kinek a szíve helyén van, az eszét is átadhatom a társadalomnak.

Vilma szavai Cezár bohéme életét,

egész multját emlékébe idézték. Szalavicz Cezárban a fásult, aluszékony önértet ébredni kezdett.

— Én is itt vagyok, — mondá Viola — Cezár és Vilma közé lépve.

— Bocsanat, kedves Viola kisasszony, szórakozottságomban észre sem vettem, hogy itt van.

— A szórakozottság előhírnöke a feledékenységek, — mondá rejtett fájdalommal Viola.

— Kedves Vilma, folytassa kérem megdöbbenően érdekes előadását. Mi lett az életveszélyben forgó kis leánnyal.

— Szárnyakkal szerettem volna birni, hogy a bizonyos haláltól megmentsem. Kerestem az utat, melyen haladva megmentésére lehessek s nagy meglepetésemre egy férfi alakot láttam a vizmosás mélyéből fölfelé kuszni; ki a leány megmentésére sietett. Ugyanekkor az erdő mélyéből léptek zaja közeledett felém. Az első pillanatra azt hittem, hogy az apám indult keresésemre, de nem ő volt, hanem az a nyomorult Mön-tör Sándor, az orvvadász, ki azt híresztelte, hogy nekem légyottom volt ugyanazon férfival, ki a kis leány megmentésére sietett.

— S ki volt a férfiú? — kérde Gondosné.

— Én voltam, — felelé Cezár.

— Mit kerestett ott oly késő órában? — kérde Paálné.

— Vaddisznóra vadásztam. A vaddisznó a negyvenöt méternyi vizmosás mélyébe esalt, hol egy puska lövéssel leterítettem. Ugyanekkor hallottam a kis leány sikoltását s megmentésére siettem. A vizmosás oldalán a megkövesedett kiálló agyagos föld

lak benneteket felrevezetni. Midőn ifju voltam, az alkotmányért börtönt szenvedtem, most is kész vagyok szenvedni, csak hogy egyházam és magyar hazám soradn lendültek.

Végül még dr. Bakonyi még egyszer az emelvényre lépett és az egybegyűltek nevében köszönetet mondott a nemes grófnak, hogy tekintet nélkül gyengélkedésére lejtett és a gyűlés sikerét jelenlétével nagyban emelte. Azután az óriási sokaság között kíséretével kifelé indult a jelen voltak nagy ovációi között.

Gyűlés után az olvasó körben bankett volt, a melyen az elnöklő gróf, dr. Zelenyák és számtalanok szebbnél szebb felkészöntöket mondtak.

A polgárságból vallás különbség nélkül többen nyíltan kifejezést adtak örömeiknek és megelégedésüknek, hogy a gyönyörű szónoklatokat, végig hallgatták, azt mondván, hogy soha Abonyban még ilyen remek szónoklatokat nem hallottak. Ha már a néppárt a sajtó tekintetében nem képes versenyezni a liberális táborral, úgy legalább minél több gyűlést tartson a vidéken, mert ha hatalmas a sajtó, hatalmasabb még az élő szó. A hol eddig gyűlést tartottak, itt a néppárt talaja élő van készíve. Azért tartunk minél több gyűlést, hogy a keresztény restauráció munkája minél előbb befejezve legyen. Megjegyezzük, hogy a gyűlés rendezése körül az abonyi polgárságon kívül leginkább fáradoztak Léva y Mihály újszászi plébános és V iz Zoltán abonyi dérek káplán.

A gonosz néppárt.

Egyik német lapírtásunk, a „Neue Temesvárer Zeitung“ a fenti cím alatt cikkezte a néppártról, a kormányk ellen elkövetett törvénytöréseiről, valamint a néppárt haladásáról, a következő, figyelemre méltó sorokkal fejezi be cikkét:

„A néppárt azon győzelmei megdöbbenítő a haszonlesők csoportját (a kormány-pártot), a mely most kénytelen elismerni,

rétégei s a kigyökerezett gyertyán- és bükkfa lombos ágai a feljövésnél segítségemül szolgáltak s így szerencsésen megmentettem a kis leányt, ki a rómúlt ijedségtől elájult. A felszínre érve, a hazug rágalmozót, Möntör Sándort areulütöttem.

— Bravó, kedves Cézár! Bátoróságának fényes jelét adta; ön lovagias férfiú, — mondá Paálnó. Az a gyalázatos Möntör rágalmozásáért elvette méltó jutalmát.

Vilma meg csak nézte, mint hevült, mint szellemült át Cézár arca a beszéd folyamán.

Viola ezt őszrevette s ajakáról egy mély sóhaj lebbent el, mely uttörője lett vesztett reményének. Vilmaához ment, az ablakmélyedésbe hívta a titokban monda:

— Az imént hazudtam, midőn azt mondtam, hogy Cézárt nem szeretem. Szeretem őt lelkem mélyéből. Ugy látom, hogy te is érdeklődöl iránta. Náladnál gyengébbnek érzem magamat; oly szép sem vagyok mint te, szellemben is erősebb vagy nálamnál, kérlek, enged át Cézárt nekem.

Vilma, az a megdöbbenően erős lélek elkacagta magát.

Es annak a másíknak, annak a sebzett léleknek két hivatlan vendég toltult a szemébe.

*

Paál Olivérné vőrtére megtartotta a három hónap óta sokat emlegetett jour-fixét. Cézár Vilával táncolt. Nyíltan, először itt kapott szárnyat a hír: Szalavicz Cézár eljegyezte Bányk Vilmat.

Mindenki gratulált a boldog párnak. Az ismerősök közül csak egy lény maradt el szerencsés kívánattal, Patonay Viola: ágybanfekvő súlyos beteg volt.

Ki tudja, vajjon ez éjszakán súlyos szenvedését nem-e oldja fel a halál?

hogy a néppárt, ha már fennállásának rövid ideje alatt is ilyen győzelmeket fűzhetett zászlajához, a következő esztendőben meg nagyon szaporíthatja híveinek sorait. Ekkor pedig nem egy szép nyereség fog veszendőbe menni, melyről azt gondolták a haszonlesők, hogy már benne van a zsebbökbén.

Ilyen körülmények között könnyen érhető, hogy a költségvetés előadója, a kormánypárti Hegedűs Sándor záróbeszédében, a helyett, hogy megvédelmelte volna a költségvetést az ellenzék támadásai ellen, csak könyörgve kérte Apponyi gróftól, lépjen az fel a néppárt ellen. Mi azonban nem hisszük, hogy Apponyi meg fogja tenni a kormányk és a husos fazék körül ülő pártjának ezt a szolgálatot. Először is már azért sem, mert hiszen nem lehet feladata a nemzeti pártnak a liberálisok részéről mindentféleképpen rágalmozott és a legbotrányosabb módon megtámadott vezérének megoltalmazni azt a kormányt, melyet a nemzet jogainak megsértésével vádolt. Másodszor pedig azért nem, mert Apponyi gróf sokkal élesebben lát, mintsem már eddig is észre ne vehette volna, hogy a néppárt ellen meindítandó harc eredménytelen lenne sőt még végzetessé is válhatnék.

A nép megértette, hogy „mit akar a néppárt“, megértette és magaeává tette a néppárt programját. Ezen program követeléseinek veleje pedig: Beesületes közigazgatás, beesületes kormány politika, beesületes választások.

A kinek a követelések nincsenek nyére, az hadd küzdjön a néppárt ellen, hadd nevezze e pártot a „gonosz néppártnak“.

A stomfai választás.

(—c.) A stomfai kerületben fel van függesztve az alkotmány és szünetel a közigazgatás. A kormány a törvényen kívül helyezte a néppártot. Kiadta a jelszót, hogy ezen pártot minden áron el kell nyomni, ezen pártnak győznie nem szabad. Miért?

Nincs olyan józan gondolkozású polgára e hazának, a ki felülne a zsidó sajtó azon hazugságának és gyalázatos rágalmanak, mely szerint a néppárt forradalmi párt, felekezeti párt, a mely a haza és a dinasztia ellen tör és a népet a papok uralma alá akarja hajtani. Otoeska Károlynak, a stomfai kerület néppárti jelöltjének programbeszéde újabb hatalmas cáfolata. ezen elvetemült rágalomnak, de megcáfolja ezt a néppárti mozgalomnak minden egyes eddigi stádiuma. A hol a néppárt fellépett. képviselő és megyei választásoknál és a választási lajstromok összeállításánál, hogy az égbekiáltó törvénytelségek egész halmaza jellemezte a liberális rendszert. A Bánffy-kormány veszedelmesnek deklarálja a néppártot. Igen, veszedelmes a néppárt, de nem a hazára, nem a népre, nem a társadalomra, nem a dinasztiaira, hanem a magát szabad-elvű pártnak nevező panamista-csoportra. Ezért látjuk most Stomfán a nyitrai botrányok új és bővített kiadását.

A választási küzdelemről újabb ezeket közölhetjük:

Latkóczy Imre állami titkár esütörökön bejárta a kerületet s mindenütt beszélt hol a nagy politikáról, álnok módon a hercegprímás „pax“-ával is korteskedve, hol pedig helyierdekű dolgokról. Hallgatóinak száma még azon közégekben sem haladta meg a 300-at, a hol párhívei többségben vannak, így: Dévény-Ujfaluban, Besztercén, Maaszton és Stomfán. Hanem a kísérete, az klasszikus volt: Szalaviczky főispán, Klempa alispán, Taller pozsonyi alpolgármester, Kartak pénzügyi igazgató, Bartaa Aurél

választási elnök (ez a legnagyobb botrány), Lászlóffy-erdőfelügyelő, Flachy iskolaigazgató, Jurka főpánztáros, Béaz főszolgabíró, Ollé anyakönyvi felügyelő, Petőcz főjegyző, Kubinyi Géza ország képviselő stb. Ugy-e, díszes egy kompánia?

Latkóczy különben ahol sem tett nagy kárt. Mindenütt nyomában járt Otoeska és menten lerontotta Latkóczy beszédeinek amugy is gyanu hatását. A mily ellen-szenves tüntetésekkel fogadta a nép csaknem mindenütt Latkóczyt, oly kitűnő lelkesedéssel üdvözölte Otocskát, a kinek programbeszéde mindenütt a legkedvezőbb hatást kelti. A szép beszéd végét itt közöljük:

„Mi akarjuk, hogy a nép tisztelje az állam tekintélyét és szerezze a hazát; de azt is akarjuk, hogy az állam ismerje el az Isten tekintélyét is. Különösen mint magyar állampolgárok akarjuk, hogy hazánk mindenkora fennmaradjon, mint apostoli királyság, hogy kath. egyházunk jogai sérelmet ne szenvedjenek, hogy keresztény családi életünk az állam törvényei által ne ne foglalassék; hogy közigazgatási kérdések ne egyesek és zárt körök, hanem az egész nép érdekében nyervejenek megoldást. Akarjuk az erkölcsök tisztaságát a politika terén is, hogy politikai jogainak gyakorlása valóban szabad legyen és nemcsak színez — míg valóban azok irgalmatlanul elköszöztünk.

— Azt mondom, kedves honfitársaim, akarjuk! En akarom — akarjátok ti is? Ha igen, akkor kössük meg a fegyverbarátságot és mi a kereszt jelvénye alatt győzni fogunk! Jelszavunk legyen: Istennek lelkünköt, a királynak életünket, felebarátunknak, az egész népek szívünket.“

Jellemzi a Latkóczy-párt kortes esz-közeit, hogy az antiszemita „Westungarischer Grenzboten“ Latkóczy mellett és Otoeska ellen agítal, és versenyez a zsidó lapokkal a néppárt ellen irányuló olyan rágalmak terjesztésében, a melyeket reprodukálni jó izlésünk tiltja. Különben schön Seelen finden sich. Mindamellett még a fentiszelt lap is kénytelen így nyilatkozni a pártok állapotáról:

„A stomfai kerületnek 2000-nél több választója közül eddig k. b. 700 mondható Latkóczy-pártinak. Valószínű, hogy Latkóczy ezekhez néhány szavazatot nyer, de az is lehetséges, hogy többen el is pártolnak tőle. Tegyük fel, hogy k. b. 30%, nem szavaz: akkor az Otoeska-párt még mindig nagy többségben van. Mindazonáltal általános az a vélemény, hogy nem Otoeska fog megválasztatni, hanem Latkóczy.“

Kommentárt ehhez nem fűzünk. Egészen a nyitrai mintára vallanak a következők is:

Otoeska tegnapi délutáni három órára a pozsony-besztercei előljárásságnál bejelentette programbeszéde megtartását. A beszterceiek fogadták is őt bandórimmal, mikor azonban beszédjét akarta megtartani, ott termelt Bincsik szolgabíró a községi jogyzóval és négy zsanárral, és felsőbb utasításra hivatkozva a programbeszéd megtartását be tiltotta. Otoeska ezen tilalmat irásban adatta ki magának és azonnal bejelentette a néppárti központnak.

Klempa alispán megtámadta a választók listájának lemosolatását.

Pálffy János gróf a választásra 50.000 frtot helyezett kilátásba a szabadelvényeknek. Végül hadd álljanak itt stomfai levelezőknek Tald a Jánosról szóló sorai:

A „Fejérmegyei Napló“ nov. 25-iki számában a vezérek Tald a Jánosról szól. Nem érdemelte meg, hogy vezérekhezzenek róla s nevé a lap élén hordja. Ennek szereplése, korteskedése a néppártnak nem árt, mert ő csak sereghajtó a papok közt, akik közül alig ha találkozik még egy pajtása, mert nem igaz, amit a Pester Lloyd, meg a pozsonyi lap ír. Taldának bizonyosan busán megfizették a pesti utját, mert az a maga emberségéből egy 5 forintosat se áldozhatna. Dolgozik ott a választókerületbe

a kormány gépezete, pénze és Pálffy János az egykori gyászos emlékü főispán érzénye, aki azt mondta: Kost's, was'kost' kerüljön, a mibe kerül, de Latkóczynek győzni kell. A néppárt fallanxát más mint az erőszak, pénz meg nem bonthatja. Ha Talda fölesapott liberális büsítvéznek, a többi együtt tart. Taldának magatartása csak előnye lesz a tömör néppártra nézve, mert ő nihil pönderot. Ha a néppárt tömegét kiszorítjuk a városból a szabad ég alá, s ott hagyják állani talán reggelig, vagy ellene irányoztatják a csendőrök puskáját, másrészt pedig röpítik az ötveneseket, százásokat s hozzá még a nyitrai harcmodort, másképp a korrupció csapatocskája nem győzhet, mert nem a szabadelvűség hódított tart, mint Szalovszky mondogta, hanem a korrupció szakítja a pártot.

A mai postával levelet kaptunk, melyben Trubinni János dévény-ujfalusi plébános husz paptársra nevében tiltakozik az ellen, mintha ők Latkóczy jelöltségét támogatnák, vagy helyeselnék Taldá János kormánypartiságát. A stomfa-malackai választókerület kath. papsága mélyen sajnálja Taldá János lépését, és kijelenti, 1) hogy Taldával nincsen semminemű viszonyban és 2) hogy Taldának az egész kerületben egyáltalában nincs társa, mert Gond Ignác plébános, noha neki a néppárt nem tetszik és Pálffy János grófot és szatelleseit házában fogadta, mégis semleges állást foglal el.

Hogy Salda ártott volna a stomfai néppártnak, azt Trubinyi plébános ur határozottan tagadja, mert a kerület többi papjai önfeláldozó lelkesedéssel buzgólkodnak a néppárt érdekében. Ott vannak ők a nép között, ott a párt élén és lankadatlanul küzdenek a liberalizmus ellen. Taldá János igen szűk körülmények között él már ez év óta és ezért elkeseredésében csak azért állt most Latkóczy oldalára, mert Pálffy János gróf jobb beneficiumot ígért neki.

A legnagyobb örömmel és megelégedéssel vesszük tudomásul és közöljük Trubinyi plébános ur helyreigazító sorait. Szívesen elhisszük, hogy a stomfai kerület papsága testetl-lelkéstül híve a néppártnak és kívánjuk a jó ügy érdekében is, hogy nemes fáradozásait az óhajtott siker koronázza.

Trubinyi plébános ur egyszersmind igen érdekes dolgokat közöl a Latkóczy-párt korteskedéséről, illetve Szalovszky főispán törvénytíprásairól többek között ezeket mondja:

„A pozsonyi főispán, Szalovszky ur még a dobokai urnál (Bánffy báró) is amolyanabb. Személyesen korteskedik. A megye nincsen Pozsonyvárosban, hanem a kortestanyán, Stomfán. Az adminisztráció színetel, korteskednie kell minden tisztviselőnek. El kell követni mindent — ez a főispán jelszava. Eteteknek, itatnak éjjel-nappal, Dévény-Ujfalun a bíró bottal kergeti a választókat a liberális korcsmába. Az előljárók a helyett, hogy esendre intenék a rendetlenkedő Latkóczy-pártiakat, ők járnak elő „jó példával”. A pénzt csak úgy szórják. Ejjel az ágyból huzzak ki az embereket és viszik őket, természetesen csak a megvehetőket. A szavazólistákat meghamisították. 400 néppárti választónak nevei hamisan vannak beírva. Ezeket bizonyára elutasítják. Ki ven adva a parancs, hogy ha másként nem győzhet a Latkóczy-párt, hát erőszakkal szét kell kergetni a néppártot. Mindazonáltal a néppárt erősen bizik győzelmében.

Gyönyörűséges állapotok! Ezt úgy hívják, hogy: alkotmányos választás. Ily körülmények közöt nem valószínű, hogy Latkóczy ismét kénytelen lesz egy mandátumot — visszautasítani.

Miként járunk el a megyebizottsági tagok választásának megsemmisítésénél?

Mivel a felvidéken, jelesen Nyitra és Trencsénmegyékben a liberalizmusokról híres korifeusok tul tették magukat minden tisztességen és a néppárti tagok megválasztását ugyszólván minden ok nélkül megsemmisítették, a mig az ügy kérvények alakjában a parlament elé kerül, jónak látjuk, hogy az illeték kérvényükkel a bíráló bizottsághoz forduljanak. A beadványok itt mellékelve következnek:

Ha az igazoló választmány valamely törvényhatósági bizottsági tagválasztást jogtalanul és törvényellenesen megsemmisített, ugy szintén, ha az igazoló választmány a választási eljárás ellen beadott panaszt elutasította,

az igazoló választmány ezen határozatai ellen felebbezésnek van helye, mely legkésőbb a határozat kézbesítésétől számított 15-ik napon adandó be. A felebbezést az állandó bíráló választmányhoz kell címezni, mely választmány elnöke a főispán.

A mi a választás megsemmisítésének esetét illeti, meg kell jegyeznünk, hogy az 1886. 21. t.-c. 43. §-a értelmében a megsemmisített választás helyett az új választást a közgyűlés rendeli el. A felebbezést tehát az igazoló választmány megsemmisítő határozata ellen oly időben kell beadni, hogy a felebbezés beadása és a közgyűlés határnapja között maradjon annyi idő, a mennyi az állandó bíráló választmány határozatának meghozatalára és az új választás elrendelésére és megejtésére elegendő.

A minta a következő:

Tekintetes állandó bíráló választmány! A törvényhatósági igazoló választmány f. évi sz. a. hozott határozatával megsemmisítette a választó kerületekben (községekben) f. évi hó napján meg-ejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztásokat.

Mint hogy az igazoló választmány-nak ez a határozata törvénybeütköző, mert a választási eljárás a törvény értelmében folyt le s a választás csak azért semmisített meg, mert ott nem a kormánypart jelöltjei választottak meg; kérjük, hogy az igazoló választmány határozatának megváltoztatásával a kerületekben (községekben) f. évi hó napján megejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztást helybenhagyni és megerősíteni méltóztatnék.

Teljes tisztelettel

N. N. N. N.

Az igazoló választmány azon határozatait, melyekkel a választási eljárás ellen beadott panasz elutasított, szintén meg kell támadni felebbezéssel, még pedig oly időben, hogy az intézkedés az új választás elrendelésére megtörténhessék. Ennek az utóbbi felebbezésnek mintája a következő:

Tekintetes állandó bíráló választmány! A törvényhatósági igazoló választmány f. é. sz. a. hozott határozata ellen, mely a választókerületekben (községekben), f. é. hó napján megejtett törvényhatósági bizottsági tagválasztást helybenhagyta s sz. a. beadott panaszunkat elutasította

felebbezéssel

élünk.

Az igazoló választmány ezen határozata törvénybe ütközik, mert mint ide csatolt panaszunkban előadtuk, (összegyűjtendők a panaszok), így tehát a választási eljárás a törvény megsértésével hajtatott végre és az eredmény a választók akarata kifolyásának nem tekinthető.

Kérjük ennelfogva a t. bíráló választmányt, hogy törvényhatóság igazoló választmányának f. é. sz. a. hozott határozatát megváltoztatni és a választókerületben (községben) f. é. hó napján megejtett törvénytelen bizottsági tagválasztást megsemmisíteni méltóztatssék.

Tisztelettel

N. N. N. N.

Megjegyezzük, hogy ezen felebbezést, ugyanazoknak kell aláírni, kik az elutasított panaszt aláírták. Azt a másik felebbezést, mely az igazoló választmány megsemmisítő határozata ellen irányul, 10–15 választónak kell aláírni.

BELFÖLD.

— Az erdélyi róm. kath. státus, mint Gyulafehérvári levelezőnk írja, december hó folyamán rendkívüli közgyűlést tart. Egyetlen tárgya a közgyűlésnek az alsó bajori birtok szerződésének jóváhagyása lesz. E birtokot a státus az októberi közgyűlés határozatából kifolyólag Esterházy István gróftól 450.000 frton vásárolta meg. A közgyűlést Lönhart püspök-elnök december 14-ére Kolozsvárra hívta össze.

— *Tempora mutantur . . .* A bécsi „Politische Correspondenz” c. könyvmegos lap, a mely május első napjaiban az Agliardi-Kálnoky-ügyből kifolyólag, magasabb helyről inspirálta a képzeltet legdurvább inzultusokat vágta Bánffy Dezső fejéhez és többek között kerekén tagadta a nemes báró képességét a kormányzásra, most szörnyen dicsőíti, magasztalja Bánffy bárót. Tessz pedig ezt azon nyilatkozatok ötleitől, melyeket Bánffy báró e héten tett a szabadelvű párt értekezletén az ő munkaprogramjáról. Többek között azt írja az idézett lap, hogy a Bánffy-kormány „immár elvesztette az átmeneti kormány jellegét”. Hát akkor miért tagadtak eddig ezen átmeneti jelleg létezését? És miért reszítelte volna el a kormány ezt a jellegét most? Talán az egyházpolitikai „reformok” törvénybeiktatásáért és életbejuttatásáért? Talán a választási botrányokért? Talán a zágrábi zászlóbotrányokért? Talán a parlamentarizmus arculepéséért? Talán a néppárt támadásáért? Ha a Pol. Corr. és Bánffy maga hiszi is, hogy a jelenlegi kormány erősen áll, a kormánypart nem hiszi azt és a szabadelvű pártkörben már megtörtént minden intézkedés új palota forradalomra. Bánffynak bécsi talpmatyi jól teszik, ha idejében új „táncú” után néznek, hogy aztán, természetesen kövér bális fejében, — ennek zengedezzenek dicsímmuszoklat.

— A függetlenségi párt egyesülése. A függetlenségi párt Ugron- és Justh-féle frakció annyi balszerencze közt s oly sok viszály után végre valahára „egyesültek”. Csütörtökön történt a nevezetes esemény Budapesten Kossuth Ferenc lakásán, a hol két frakció kiküldöttjei (az ugronisták közül kettő hiányzott) elfogadták Kossuth Ferenc határozati javaslatát, mely szerint a párt az 1884-iki programot a maga egészében, megalkuvás nélkül fentartja, szabadelvű irányban halad, küzdeni fog a 67-iki kiegyezés ellen. Nincs ugyan benn e határozati javaslatban, de kötelező erővel kimondott, hogy az egyesült párt tagjai nem lehetnek azok, „a kik az egyházpolitikai törvényeknek eltörlését vagy reakcionárius (?) irányban való módosítását kívánják, vagy ily törekvéseket támogatnak.” Nem akarjuk újra kifejtetni, mekkora politikai és erkölcsi abszurdum az: követelni a kiegyezés revízióját és tagadni az egyházpolitika revízióját, hanem csak annyit jegyzünk meg, hogy a fenti határozat alapján sem Vajay Istvánnak, sem Hévvizy Jánosnak nincs többé helye a függetlenségi pártban. Tiltja ezt papi ruhájuk. Egyebekben pedig azt hisszük, hogy az egyesült párt csakhamar ismét szét fog robbanni.

— **Halad a néppárt.** A keredi választókerületben (Nógrádmegye) a megyebizottsági tagok választása f. hó 20-án megtörtént. Hogy mily erős volt a választási küzdelem, kitűnik onnét, hogy 90 jelöltre 264 választó szavazott le. A szabadlevű párt jelöltjeinek s köztük a járási főszolgabírónak is megválasztását biztosítani akarván; — ígéretekkel, majd ismét fenyegetéssel akart hatni a választókra; de mindezek szemben, fényes győzelmet aratott a néppárt. Megválasztottak Grantner Antal kazári pléb. 117, Karlik János ép.-vállal. 117 és Susán L., a Bárna község bírja 128 szavazattal. A sárosmegyei fricai kerületben győztek: Hedry Bódog apát-plébános, Roskoványi Miklós dr. Kakusz Béla, Kurimszky János plébános az összes beadott 10 szavazattal; mindnyájan ellenzékiek; a rádaci körben: Bánó József, Winkler András és Hrabéczy Gábor, mindhármán ellenzékiek; — a szinnyei kerületben Szinnyei Mersé Bertalan kanonok pártönkivüli. — Kleinovszky Antal és Sallay Mátyás plébánosok, ellenzékiek. Az ellenzékiek részint néppártiak, részint nemzeti pártiak; a nemzeti pártiak is mindnyájan ellenzék az egyházi politikai törvényeknek. A képviselőválasztásoknál itt az ellenzék minden vonalon győzni fog s 6 ellenzék és hithű férfit fogunk küldeni az országgyűlésre. Rájócon (Nógrádm.) valóságos Tarnóczy-át vitt véghez a választási elnök. Tömegesen szótépte a néppárti szavazó cédulákat, egészen a la Tarnóczy faggatta a szavazókat és csak így tudta a néppártot 326 beadott szavazat mellett 70 szavazatnyi kisebbségbe szorítani. A választás meg lesz támadva.

A költségvetési vita.

Csütörtökön, kezdte meg a t. ház a jövő évi költségvetés részletes tárgyalását. Az első tételnél, a kir. udvartartás tételénél Bánó József (nemzeti p.) követeli, hogy az udvartartás kérdése a milleniumra megoldassék. Bánffy báró válaszában kijelenti, hogy e kérdés a király 1893-iki elhatározásával már tisztázva van. Az egész végre is a királytól függ. (Ez inparlamentaris eljárás, mert Bánffy báró ez által a koronát tolja előtérbe, a koronát teszi felelőssé a kormány mulasztásaiért. Erre csak Bánffy báró képes. Szerk.) Azon tekintetben hajlandó ígéretet tenni, hogy a belső udvartartás Budapesten képviselve legyen. Nánessy Ödön kételkedik ebben, Ugron Gábor pedig utalva azon visszaélésekre, melyeket a kormány fontos közjogi kérdésekben üz, határozati javaslatot terjeszt be, mely a kormányt utasítja az udvartartás törvényes szabályozására. Pponyi Albert gróf el nem tudja képzelni a milleniumot magyar udvartartás nélkül. Bánffy báró megoldás még rosszabb a jelenlegi állapotnál. Polónyi Géza felvilágosítást kér arra nézve, mily befolyást gyakorol a kormány a királyi család és a magyar állampolgárok között felmerült ügyekben? Bánffy báró nagy zaj között kijelenti, hogy erre most ide dova nem válaszol. Ugron Gábor ezért hevesen kikel Bánffy báró ellen. A tétel elfogadtatik, Ugron hat. javaslata pedig mellőztetik. A kabinetiroda tételénél Beöthy Ákos Polónyi Géza és Eötvös Károly veszedelmesnek tartják a közfogalom értelmességét, a minőt a miniszterelnök felvetett. Az udvartartás rendezése nem kizárólag a király joga. A tétel elfogadtatik. Az ülés végén Ivánk a Oszkár meginterpellálja a kereskedelmi minisztert az iránt, hogy a nagymalmok a kis malmokat a l állításban való részvétel lehetőségétől meg akarják fosztani. Daniel miniszter megnyugtató választást a ház tudomásul vette és ezzel az ülés véget ért.

A tegnapi, pénteki ülésen a kabinetiroda tételén Jósika Samu báró, ő felsége körüli miniszter és Pázmány Dénes felszólalása után megszavaztatott. Az országgyűlés tételénél Bartók

Lajos határozati javaslat alakjában sürgeti hogy a képviselőházban elmondott beszédek a hivatalos lapban szövegszerűen közöltesse. Polónyi Géza az általános szavazati jog és a titkos szavazás behozatala iránt nyújt be határozati javaslatot. Holló Lajos hat. javaslatban követeli a képviselői összeférhetetlenség utólagos szabályozását. Hermann Ottó felszólalása után Beöthy Ákos kijelenti, hogy elfogadja úgy Bartók mint Holló javaslatát. Bánffy Dezső báró egyiket sem fogadja s óriási derűtség között ezeket mondá: Európának kevés országban van az összeférhetetlenség törvény tekintetében oly messze elmenve, mint nálunk. Olay Lajos és Gulner Gyula elfogadják a hat. javaslatokat. Gulner felhossa a választási visszaéléseket és azt mondja nagy zaj között, hogy a belügyminiszter tagadja, hogy léteznek választási visszaélések. Perczel Dezső: Semmit sem tagadok! Kikérem magamnak. Andreánszky Gábor báró: Tagadja, Nagy mozgás jobbfelől. Szemtelen! A bal oldal a miniszter rendreutasítását követeli. Folytonos zaj és közbeszólások közepette Perczel Dezső bevallja, hogy a „szemtelen“ szót használta s ezért bocsánatot kér a háztól. *Elnök erre Perczel Dezső belügyminisztert és Andreánszky bárót rendreutasítja.* Andreánszky báró nyomban az ülés után elküldte segédeit, Szentiványi Árpádot és Pázmány Dénest Perczel Dezsőhöz, a ki Gajári Ödönt és Perczel Józsefet a honvédekredezest nevezte meg.

KÜLFÖLD

— **Ausztria.** Taaffe Ede gróf volt osztrák miniszterelnök tegnap este csehországi birtokán, Elschaban 62 éves korában meghalt. Az elhunyt Ferenc-József királlyal együtt nevelkedett és egyik legmarkánsabb ajakja volt az osztrák politikai életnek. Több ízben volt miniszter. 1879-től 1893-ig pedig miniszterelnök volt. A király és királyné rendkívül melegséggel részvét-táviratokat intéztek Taaffe gróf özvegyéhez, szül. Csáky Irma grófnőhöz, a sajtó pedig rohonszenvenesen emlékszik meg az elhunyt-ról, ki egész pályáján konzervatív volt.

Telefon-jelentések.

Budapest, nov. 30.

A stomfai botrányok.

Perczel Dezső belügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén vakmerősen tagadta, hogy a hivatalos közegek részéről választási visszaélések történének és szemtelennek nevezte a Ház előtt Andreánszky bárót, a ki hangosan oda kiáltotta neki, hogy valótlant mond! Hogy mennyire hazudott a miniszter, annak megdöbbentő bizonyítékát szolgáltatja Otocska Károlynak, a stomfai kerület néppárti jelöltjének a belügyminiszterhez ma délben érkezett következő óvása:

Nagyméltóságú belügyminiszter Ur!

Besztercén első, Dévény-Ujfaluban másodizben megtörtént, hogy a községi előjáróság az 1874. XXXIII. tc. 104. §-ának világos rendelkezése ellenére a pártgyűlést megtiltotta, a helyett, hogy a bejelentést tudomásul vette és a pártgyűlésen magát képviseltette volna.

Ezen tilalom, mely írásbelileg is kiadott, a községi jegyző, illetve a szolgabíró által kiadott alispáni rendeletre vonatkozott.

Tekintettel azonban, hogy a pártgyűlés megtartása a hivatkozott törvény rendelkezésének értelmében meg sem tiltható, hanem a bejelentés egyszerűen tudomásul veendő és tekintve, hogy a pártgyűlés a község megbizottja által ellenőrizhető és rendőrileg felszólatható, ha ennek folyamában valami törvénytelenesség tapasztaltatnék: ezért az alispán és a községi közeg, illetve a szolgabíró eljárása az alkotmányilag biztosított személyes szabadság törvényellenes megsértését képezi.

A megyei főispán ur, a megyei alispán ur, fő- és aljegyzői, az árvaszéki ülnökök, árvaszéki főpénztáros és a járási fő- és szolgabírák, valamint a törvényhatóság területén levő egyéb megyei vagy községi közegek és királyi hivatalok tisztjei Prileszky Tádé halálhíradása napja óta a liberális pártok választási mozgalmának szakadatlanul szolgálatában állanak. A választókerületben folytonosan ott tartózkodnak és korteskednek, a választási törvény 104. §-ában tiltott módon a középületekre is kitűzték a kormánypárti jelölt zászlaját,

Az ellenzéki választókat esendőrkkel őriztetik, bezárással fenyegetik és így a népet öntudatában sérelmezve folyton izgatják, sőt még a választás eredményét is illetve befolyásolni iparkodnak azzal, hogy a választók névjegyzékének betekintését és lemásolását megtagadják. (Ezt tagadta tegnap Perczel ur! Szerk.)

Mintthogy pedig a közigazgatási hatóságok és a királyi hivatalok rendeltetése a pártok fölött állani, nem pedig egy párt céljainak előmozdítása érdekében a pártmozgalomba becsatlakozni, ezen tapasztalatok után kérem Nagyméltóságodat, miszerint egyrészt a pártgyűléseknek az 1877. XXXIII. tc. 104. §-án belül leendő szabad megtartását és a programbeszédok szabadságát megvédelmezni és a pozsonymegyei alispán urnak távirati uton meghagyni méltóztatásék, hogy a törvényvel ellenkező rendeletét vonja vissza.

Mintthogy továbbá a törvényhatósági és kerületi közegek kortos fellépése nemcsak sérti a közigazgatás pártatlanságát, hanem a liberális áramlattal ellenkező politikai meggyőződésű szabad népet is sérti és izgatja, ezért kegyeskedjék eme hivatalos korteskedést megtiltani.

Otocska Károly
a stomfai választókerület
néppárti képviselőjelöltje.

A Perczel-Andreánszky-ügy.

Perczel Dezső belügyminiszter és Andreánszky Gábor báró segédei ma tárgyalták az ügyet a képviselőház egyik külön termében (!). A tárgyalás eredményéről nem szivárgott ki semmi, de általánosan azt hiszik, hogy párbaj lesz a vége. Perczel Dezső mint miniszter köteles lesz az ügyöt ő felsége elé terjeszteni s azonfelül a párbaj tartamára miniszteri állásáról lemondani. (Mintthogy Otocska fenti tiltakozása egyenesen meg hazudította a belügyminisztert, szerintünk a legokosabb dolog lenne, hogy ha Andreánszky báró pisztoly vagy kard helyett becsületért miatt törvényszék elé állítaná Perczelt. Node, ez az ő privát dolguk. Szerk.)

Hajsza Lepsényi ellen.

Lepsényi Miklós, a „Magyar Néplap” szerkesztője holnap szabadul ki a szegedi államfogházból, a hol zsidó és szabadkőműves esküdtek által királysértés miatt elítélve 6 hónapot töltött. Tisztelői ez alkalomból nagyszabású ünnepélyt szándékoznak hétfőn Budapesten rendezni, a melyre vidékről is tömegesen jelentkeztek. A rendező bizottság már bejelentette az ünnepélyt a rendőrségnél, de ma délutánig nem kapott végzést.

E helyett azonban Mátyás Hugó rendőrtanácsos ma délelőtt megjelent az Oberbauer főle egyházi szerek irodájában, melynek irakatója a Lepsényinek szánt díszes emléktárgyak már napok óta közszemlére vannak kitéve, és elrendelte az emléktárgyak eltávolítását. Mátyás felsőbbjutasításra tette ezen lépést, a melyre azonban jogi alap nincs, mert a btk. 174. §-a megtiltja ugyan a törvényszéki elítéltek megdícséresését, de a jelen esetben nem Lepsényit, a kath. ügy lángekké bajnokát ünneplik. A fővárosi rendőrség brutális eljárása nagy elkeseredést szült a főváros kath. köreiben.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma üres padok és üres karzatok előtt folytatta a költségvetés részletes tárgyalását.

Az országgyűlés költségei tételéről

Földváry Miklós, Ráckeve követe tagadta, hogy a megyei választásoknál visszaélések történtek volna.

Hock János az ellenzéki padokon zajos tetszéssel fogadott beszédben rendkívül hevesen ostromozta az erkölstelenséget, melybe a fizetett sajtó Magyarországon süllyedt. Rámutat ennek veszélyes következményeire. A közvéleménynek tiszta igazság kell, a megfizetett sajtó pedig annyira elferdíti az eseményeket párt elők szerint, hogy a közönség tisztán nem láthat. Éppen ezért elfogadja Bartók Lajos hat. javaslatát, valamint Holló Lajosét is.

Pongrácz Károly gr. a megbotránkozás hangján ostromozza a fizetett sajtót és a félhivatalos „Nemzet”-ből vett idézetekkel bizonyítja állításait. Majd a választási visszaélésekre tér át. Fenntartja, a miket erről mondott és konstataálja, hogy soha nagyobb visszaélések nem történtek, mint Bánffy-kormány alatt. Elfogadja Bartók Lajos hat. javaslatát. (Zajos tetszés balról.)

Horváth Gyula nem fogadja el sem Bartók, sem Holló hat. javaslatát és azon nézetének ad kifejezést, hogy a magyar sajtó hang és erkölcs dolgában fölülmulja a külföldit. (?)

Polónyi Géza konstataálja, hogy a választási visszaélések tényleg fennforognak. Nem fogadja el sem Bartók, sem Holló hat. javaslatát, hanem sürgőli a képviselői összeférhetlenségi törvény szigorúbb végrehajtását.

Elnök a vitát hétfőre halasztja. Következik a kérvények tárgyalása.

Selmebánya városának kérvénye a betegápolási költségek államosítása iránt kiadatik a belügyminiszternek.

A törvényszéki szolgák fizetés felemelése iránt beadott kérvények tárgyalása hosszú hárszabály vita után elhalasztatik, miután az elnök kijelenti, hogy hasonló kérvényt a képviselőház már tárgyalta.

Szünet után **Perczel** Dezső belügyminiszter válaszul Visontai Somának a sütőmunkások egyletének feloszlása tárgyában tett interpellációjára.

Perczel Dezső és Erdély Sándor miniszter válasznak Polónyi Gézának két interpellációjára.

Apponyi grófnak a nógrádmegyei tisztújítás tárgyában tett interpellációjára a jövőhéten válaszul a belügyminiszter.

Ülés vége 3/8 órakor.

TÁVIRATOK.

Keoskemét, nov. 30. (Ered. táv.) A holnapi néppárti gyűlés impozánsnak ígérkezik. Zichy Nándor grófnak és Molnár Jánoson kívül Kálmán Károly sóskuti plébános és Bakonyi Elek ügyvéd is eljönnek a gyűlésre és szónokolni fognak.

Ellischan, nov. 30. (Ered. táv.) Taaffe gróf holttestét ma délelőtt bebalzsamozták és díszes ravatalra helyezték. Ujabb részvétőtáviratokat intéztek Taaffe gróf özvegyéhez: Hohenlohe herceg fődvarmester, Bilinszky pénzügyminiszter, Koburg Klementina hercegnő, az osztrák belügyminiszterium hivatalnokai kara, Kállay Béni közös pénzügyminiszter stb.

Konstantinápoly, nov. 30. (Ered. táv.) Aleppo-ből újabb zavargásokat jelentenek. — Erzerumból jelentik: A török kormány bizottságot küldött ki, mely kifogja deríteni, mennyit raboltak el az örmények vagyonából és intézkedni fog a kárpótlás iránt. A bizottság tagjai között örmények is vannak.

Városi és vidéki hírek.

— **József főherceget** a központi Kneipp-Egyesület legutóbbi közgyűlésén dísztagjai közé választotta. Az egyesület választásánál a hó 25-én, mint Wörishofenből írták, tisztelget a jelenleg ott időző főhercegnél, a ki tudvalevőleg lelkes híve a Kneipp-kurának és átnyújtotta neki a dísztagságról szóló remek kivitelű oklevelet.

— **Angusztia főhercegné**, József Ágost főherceg neje tegnapelőtt Brünnből Bécsen át Münchenbe utazott, szüleinek, Lipót bajor herceg és Gizella hercegnő látogatására.

— **László főherceg emléktáblája.** A kisenői főhercegi uradalomhoz tartozó erdősegekben a szerencsétlen emlékü álgvai erdőnek azon a helyén, a hol László főherceg szerencsétlenül járt, emléktáblát helyeztek el, a melynek vörös márványlapjába a következő szavakat vésték be:

†
SCIO QVIA
RESURGET
IN
RESURRECTIONE
IN
NOVISSIMADIE.

Az emléktábla szövege magyarul így hangzik: „Tudom, hogy fel fog támadni az ítélet napján.”

— **Ülések.** A kerületi betegsegélyző-egylet december hó 1-én délelőtt 10 és fél órakor a városház nagytermében ülést tart. — December hó 2-án délelőtt 11 órakor ugyancsak a városházán iskolaszéki ülés lesz.

— **Apáttá avatás.** Dr. Steiner Fülöp megyéspüspök holnap reggel 7 órakor avatja fel a püspöki kápolnában apáttá Kuti Márton kanonokot.

— **Honvéd segédlelkészek.** A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi december 31-ével Kolonics Károly és Torkos Pál segédlelkészeket, az 1889 évi VI. t. cikk 52. §-a alapján a cs. és kir. közös hadsereg tartalékából a m. kir. honvédség tartalékába helyezte át.

— **A palotakülvárosi kath. fiókkör** elnöksége a hó 28-án este igen sikerült felolvasó-estélyt rendezett a kör saját helyiségében, melyre egy a kör, mint a többi helybeli fiókkörök tagjai rangkülönbség nélkül nagy számban jelentek meg annak emlékére, hogy e hóban mult ugyanis egy óra, a kath. közérzés föllendülésének Székesfejtővártól, mely a kath. naggyűlésben nyert kifejezést. Először Kalocsay Alán ciszterciarendű tanár, a kör elnöke lépett az emelvényre és egy magvas, mély

érzéstől áthatott beszédben rámutatott az immár megérett társadalmi bajokra, melyeknek üdvös megoldása a katolicizmus nélkül nem képzelhető. Lelkes beszéde mély benyomást tett. Azután dr. Hang Dániel tanár a szénsav tulajdonságairól tartott érdekes, szakzerű előadást, levonva a napi életre szükséges következtetéseket. Szép fejtegetéseit vegytani apparátussal illusztrálta. Végül Scheirich Antal theol. tanár egy szellemes és kitűnő humorral megírt utaleírást olvasott fel, mely a hallgatóságot mindvégig derűtségben tartotta. Végül Kalocsay Alán elnök a kémiai fejtegetés hatása alatt a szénsav szerepléséről beszélt népszerűen, rámutatva az isteni Gondviselés munkájára, melyet a figyelmes szemlélő előtt a természet rendje feltár. Az emlékezetes ünnepély elnök és a felolvasók éltetésével ért véget. Utána társasvacsera következett, melyet Kostyelik Ferenc a jóhírű vendéglős szolgáltatót olesón és izletesen. Lelkes fülköszöntőkben nem volt hiány, a palotavárosi kath. kör életrevalóságát szebben nem bizonyíthatta be, mint ezen élvezetes és tanulságos ünnepélyvel.

— **Áldozatkész kath. család.** Gömörmegyei Várgederől írják nekünk, hogy Kubinyi Imre és neje, kiket vallássosságuk- és jótékonyágukért messze vidéken tisztelnek és szeretnek, sok jótéményüket most azzal koronázták meg, hogy Várgeden szent Anna tiszteletére 10.000 forintnyi költséggel egy remek kápolnát építtettek és ennek fenntartására 2000 forintnyi alapítványt tettek. A nemcsak kath. családnak Várgede lelkésze a maga és községe ezuton is halás köszönetét fejezi ki.

— **Kérelem,** a Mária Józefa főhercegnő fővédnöksége alatt létesítendő „Mária Josefium” gyógyíthatatlan nyomorék gyermekek menedékházának nyújtandó segélyt. Vettük, és a nemes ügy érdekében a legnagyobb készséggel közöljük a következő sorokat: A sok oldalról igénybe vett emberiség, mely alamizsnájával a nyomor enyhítésére siet, a nyomornak egy kiáltó neméről megelégedeztet! Míg hazánkban a süketnémákról, vakokról, munkaképtelen aggokról, örültekről stb. ha nem is a kívánt módon, de mégis úgy a hogy gondoskodva van: addig a társadalom jószívűsége teljesen megelégedeztet a gyógyíthatatlan nyomorék gyermekekről. Fájdalom a nyomor anyai alakban látható, hogy az ember azt sem tudja melyikhez siessen előbb alamizsnájával? A szegénységnek az a képe még, mely csak a nagy városok fényes csarnokaival képez ellentétet, számalmat öbreszt csupán, de ha már oly nagy a nyomor, hogy annak hordozói még a legszegényebb ember szomorú viskójára is csak félelmetes irigységgel nézhetnek fel: a nyomornak az a képe borzadályt, rémületet szül! Van szegény, aki százszor szegényebb a szegénynél is! E szívünkben csurdultig keserűséggel telt szülőkn s nyomorék gyermekeiken kívánunk segíteni, kikön az Isten képét egy kell megmenteni! Vallás-erkölcsi nevelés, ápolás, gondozás által a rájuk nézve nyomorút életet elviselhetővé akarjuk tenni! azért elhatároztuk, hogy a külföld számos városában, már levő „nyomorék gyermekek menhelyéhez” hasonlóan állítunk fel hazánkban. Saját ereinkkel ehhez teljesen hozzájárulunk; de ha csak 20–30 gyermeket akarunk megmenteni, már ahhoz is nagy összeg kívántatik, hogy a jölekknek segítségért eszedzni kénytelenek legyenek. Azért esdve kérjük, e menháznak melybe az egész országból valláskülömbég nélkül fognak gyermekek felvétetni s mely Sopron városa környékén irgalmis nővérek vezetése alatt fog felállítani, létesítéséhez kegyes kedjék bármily csekély alamizsnával hozzájárulni, köszönjük ezt előre is a nyomorék gyermekek nevében; de ezerszeres lesz köszönetünk — és ezért különösen könyörgünk — ha a menház fenntartásához bármily csekély évi hozzájárulást ha csak egy koronát

is megajánlani kegyeskednek. Pénzbeli küldeményeket, ajánlatokat, s mindennemű kérdézősködő levelet kérünk Késze Zs. Sándor urhoz Budapestre az Országos Levéltárba intézni. Az adományok minden hónap utolsó napján a „Budapesti Hírlap”-ban nyugtáztatni fognak. Gr. Almásy Györgyné, szül. Zichy Zsuzsanna Grófné. Idősb gróf Almásy Kálmán, özv. gróf Andrássy Gyuláné, gróf Andrássy Tivadarné, özv. gróf Sztáray Vilmosné, gróf Pallavicini Crescencia, gróf Cziráki-Almásy Erzsébet, gróf Hadik-Barkóczy Endréné, Jockelfalussy Sándorné, gróf Bissingen Nándorné, özv. gróf Zichy Rezsőné, Simon Ödönne főispáné, gróf Hadik Karolina, gróf Andrássy Tivadar, gróf Hadik-Barkóczy Endre, gróf Andrássy Gyula, báró Augusztinetz, gróf Zichy Jakab, gróf Almásy György.

— **Szép hivatás.** Mint némely fővárosi lapban olvassuk, a Székesfejérvártól megalapítandó liberális politikai lapnak feladata lesz a „Fejérme gyei Napló”, tulzott közleményeit leszállítani a ma gunk értékére. Okosan teszik a lap alapítói, hogy támadó jellegűt adjanak neki. Valószínűleg kénytele nek voltak belátni, hogy a liberalizmust magasztalni Székesfejérvártól egy kissé lehetetlen, még pedig azon egyszerű okból, mert nincs ezen mit dicsérni. Az bizonyos, hogy a kiltatásba helyezett támadások édes-keveset fognak használni a liberális pártnak és még kevesebbet ártani a néppártnak. A lapalapító részvénysársaság különben esztőtörökön folyamodott iparengedélyért. A támadások tehát iparszerűleg lesznek intézve. Az új lap szerkesztője. mint halljuk, Lipcsey Lajos lesz, kinok bátyja, dr. Lipcsey Ádám, a „Nemzet” főmunkatársa. Az új lap, mint vélünk közlik, dec. 25-én jelenik meg, címe „Székesfehérvár és Vidéke” lesz. A lap szerkesztését egy nyolc tagú felügyelő bizottság ellenőrzi. Az egész konzorcium elnökei Gánóczy Flóris kir. közjegyző és Tóth Aladár orsz. képviselő.

— **Hol marad a kegyelet?** A Kálozon fekvő és addik Zichy Jenő gróf birtokát képező park, gazdasági kert és vásártér a hozzátartozó épületekkel együtt, mint kálozi levelezőnk írja, gazdát cserélt. A birtok állítólag 40.000 frton kelt el. Halomlás szerint az új birtokos többféle tervvel foglalkozik ezen terület értékesítését illetőleg, de legvalószínűbb, hogy ház helyeknek lesz oladva 800 □-vel, melyhez a háztulajdonosok 1200 □-vel földet is vehetnek, míg a körülbelül 110 holdnyi területből futja. Az urasági lakás, mely a parkban van, egész régi és Zichy Ödönnek, ki a szabadságharc alatt vesztette életét szolgált lakóhelyül.

— **Esküvő.** Zs. n. k. István déli vasúti géplakatos ma délben vezette oltárhoz a felsővárosi plebánia templomban özv. Semlér Imróné kedves leányát, Etelkát. Az esketési szertartást a menyasszony egykori hittanára Szuborics Jenő c. kanonok végezte, ki az új párthoz intézett szép beszédében különösen a házasság szentségi jellegét és felbonthatatlan voltát fejtegette. Esküvő után a násznép a menyasszony anyja házánál lakomára gyűlt össze.

— **Eltűnt tanító.** Kis Lajos sár bogárdi születési tanító, f. évi október hó 8-án Szalóka községből, hol mint tanító működött, nyomtalanul eltűnt. Személyleírása: születési éve 1870, vallása ev. ref., termete alacsony, arca kissé hossz, szeme, szemöldöke, haja fekete, szakállá borotvált. Megkerestetnek a hatóságok, miszerint feltalálás esetén, tartózkodási helyéről a mándoki fősolgabírói hivatal értesítsék.

— **Sulyos csapás.** Résztvétellel értesültünk, hogy Major Lajos pénzügyigazgatósági titkár, Major Ferenc tiszti főorvos bátyját sulyos csapás érte mennyiben leánykaja, a 4 hónapos Etelka elköltözött az élők sorából. Enyhítse fájdalmukat az általános részvét.

— **Tömeges rablás.** Ráckereszturi levelezőnk írja, hogy f. hó 27-ikére reggel öt helyen törtek be ismeretlen tettesek. Lauer Lajos telkes gazdának első szobájából a szó teljes értelmében minden elvitett elvittek, így pl. 14 vánkost, 4 duny-

hát, fehéroműeket, felső ruhákat. Stern Simon kereskedőtől 8 ludat, tetemes mennyiségű bort és pálinkát, feltörték a roppant erős záratok s mindenben dusan lakmároztak is. Özv. Öry Jánosnétől, ki Budapestten tartózkodik jelenleg, szintén az összes fehér és ágyneműeket ellopták. Épen oly kevesen ismernek a fehéroműt és egyéb ruhá neműt Kovács József és özv. Fábriánné. — Az ercsi esendörök másnap reggel a szigorú nyomozáshoz hozzáálltak. Ez rövid idő alatt a második lopás Ráckereszturon.

— Mikor kezdődik a 20-ik század?

1900 január 1-én-e, vagy 1901 január 1-én-e? A francia tud. akadémiá legutóbbi ülésén a következő feleletet adta erre a kérdésre: A mi időszámításunk nem a 0-ik, hanem az 1. évvel kezdődött. Az első századot tehát az 1. év január 1-e nyitotta meg és a 100-ik év december 31-ike zárta be. Emlékező a 19-ik század 1900 december 31-én végződik, a 20-ik pedig 1901 január 1-én kezdődik.

— **Szerencsétlenül járt Székesfejérváriak.** A Budapestten a Csengery-utcában történt házbeomlásnál szerencsétlenül járt székesfejérvári közművesek közül Dörner István is meghalt.

— **Szerencsétlenül járt földműves.** Sz. Bognár János tabajdi lakos tragikával megrakott szekérével a határra indult. Visszatérőben Felső-Ályon a domb tetején megállott, hogy a szokékereteket lekösse, de mielőtt ezt megtehetné volna, lovai megindultak a lejtőn lefelé. Bognár a fősére ugrott fel, hogy lovait visszatartsa, azonban megcsuszolt s lába a fősére és kerék közé került s a megvadult lovak örült sebességgel vágatva lefelé a lejtőn, úgy vonszolták maguk után a szekérbe akadé embert hazáig, a hol néhány perc alatt meghalt. Az orvosi vélemény szerint agyarázkódás következteben.

— **Eltűlt szikkasztó.** A budapesti kir. törvényszék Sch w a r t z Jenő székesfejérvári szül. 24 éves, izraelitát a J ó n á s Adolf kárára elkövetett szikkasztás büntetteért egy évi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

— **Törvényszéki végtárgyalások sorrendje.** A helybeli kir. törvényszéknek a f. évi december hó első felére kitűzött végtárgyalások sorrendje a következő: Dec. 3-án Erdőssy József ellen megförtöztetés bünt. Baki Pál magánlak sért. bünt. Varga Mihály s. t. sért. bünt. Brener Antal vesztegetés véts. Dec. 4-én Hahn József hamis eskü bünt. Lóman Mária lopás bünt. Dec. 7-én. Fleischer Lipótné hatóság elleni erőszak. László István és tsa hatóság elleni erőszak. Karikás Andrásné hamisvádb bünt. Csányi Lajos és tsa magán okirat hamisítás bünt. Dec. 11-én Czéké Vilmos és tsa közveszélyes cselek. véts. Dec. 14-én. Böcs András hamis eskü bünt. Balog József lopás bünt. Erdélyi István orgazdaság bünt. Fűbrich Mátys lopás bünt. (Folytatjuk.)

— **Nyomozások.** A gödöllői kir. járásbíroság elrendelte Gécsei Márton ercsi-i lakos körzettségét a ki 26 éves, lakatos alacsony terméti barna haja és bajszu öltözete fekete szívet kabát és pantalló. A vaali kir. járásbíroság részéről: Nagy János kunyú testi sértés vétségével terhelt 38 éves maratonvársi születésű róm. kath. nős ácsmester körzetterméti, hosszú arca, haja, bajszusa barna, németül és magyarul beszél. Jogerősen el van ítélve s körzettségét elrendelték.

— **Ne loj!** Skultéti Ferenc sárkereszturi lakos kanaszt a Kajtor János kárára elkövetett lopás büntetteért egy havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte a helybeli kir. törvényszék.

Már a jövő héten fogják a magyar osztálysorsjáték második és fűhuzását megtartani és azért igen ajánlatos, ha a sorsjegyek vételére mielőbb mindenki elhatározza magát, mert, tekintve azon nagy érdeklődést, a melylyel ezen sorsjegyek iránt mindenütt viseltetnek, igen könnyen meg-

hetik, hogy az utolsó napokban egyáltalán nem lehet kapni sorsjegyeket, és ezen érdeklődés annál is inkább indokolt, mert vajmi vajmi kevés azon sorsjegyek száma, melyek oly nyerési esélylyel bírnak, a mint ezen sorsjáték sorsjegyei, a hol 90.000 sorsjegy közül 21499 nyor és a számos tekintélyes nyereményen kívül meg egy hatszáz ezer koronás jutalom díj is most jön huzás alá. Ezen sorsjátékra legajánlatosabb, ha a sorsjegyeket az általánosan kedvelt Schröder Rob. Th. cégnél (Budapest, IV. Károly-körut Károly-kaszárnya 28.) szeressük be. Mert ezen cégnél a szerencse mindig kedvez és 25 éves fennállása óta megbízónak sok millió nyereményt fizetett ki és a legutóbbi időben is Schröder Rob. Th.-nál számos fő és jelentékeny nyereményeket nyertek meg.

— **Rika sorsjegye.** A népszínház legújabb eredeti operettjével: Márkus József és Szabados Béla „Riká”-jával sokan csináltak főnyereményt. Legelőször is maga a közönség nyert egy jóízű operettot, mely egy mulatságos derült esztély szeres neki: a népszínház igazgatója egész sorát a szufult házaknak az operettben szereplő színészek pompás szerepeket s a szerzők a dicsőségen kívül, mely a magaslatló kritikában kijutott nekik csengő aranyakat melyeket tanteimokban szedgetnek fel a színház főpénztáránál.

Es ezt előre meg lehetett jósolni. Hiszen az operett maga is egy — főnyereményen fordul meg. A libretisztának ha nem is Heine-i de egy Heintze-i ötlete támadt és egy szépcigány leánnyal: Rikával megüteti az osztálysorsjátéknak hatvan ezer koronás főnyereményét s ebből származnak azok a jóízű bohókás jelenetek, melyek egész estőn át kacaktatják most a népszínház közönségét.

Ime mi mindenre nem jó osztály sorsjáték! A szép Rika bizonyára kálával fog vissza gondolni arra az osztály sorsjegyre, melyen közönség, színház szerzők és ő maga is nyert. Nem esodálnoz ha operett zeneszerzője Szabados Béla, a ki olyan pompás melodikkal fűszerezte a legújabb magyar operettet még egy kuplét szőbe belé melynek ez lenne a refrainje:

Emberok siessetek
Osztálysorsjegyet vegyetek,
December hatodiká
Lesz a huzás napja,
Hullanak a százezrek...
Siessetek! Vegyetek!

* A Kigyó-utóban 10. sz. alatt levő 4 szobából, padlás- és két kamrából álló ház 1896 évi február hó 1-én bérbe adandó, esetleg minden órában el is adható. — Bővebb tudomás szerezhető Szent-István-utca 5. sz. a földszint.

* **Deutsch Manó és Fia** divatárhúza az előre haladott idény miatt, vevőinek kitűnő alkalmat nyújt arra, hogy női ruhaszövet-felöltők, vászon- és szőnyegekhez a lehető legolcsóbban juthasson. E kivételes eladásra a n. érd. hölgyközönség figyelemztetika a kedvező alkalom felhasználására, ne mulasztassa el senki szükségleteit a legjobb és legkülönbözőbb árukban olcsó áron beszerezni.

* **Egyházi szerek, műhímzések,** templomi és egyesületi zászlók, miseruhák keresztuti- és oltárképek, csillárok, fehéroműek, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánljuk Szűts és Társa a bibornok-érsék és Magyarország hereegprimásának udvari szállítóit. Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca. Árjegyzékeiket kívánatra bérmentve küldik.

Az ezredéves kiállításról.

Budapest, nov. 30.

A jótékony pavillonja.

Magyarország sok ezer jótékony intézete külön épületet kap az ezredéves kiállításán. Eredetileg a közművelődés és

Jészen a közoktatás kiállításába szánták a ótökony intézetek és egyesületek kiállítását, de ez is olyan nagyra és izmosra fejlődött, hogy külön hajlékot kell számára emelni. Ebben a legközelebb elkészülő pavillonban lesz a siketnémák, vakok, gyengeelméjűek nevelésére és oktatására vonatkozó minden eszköz és adat, árvaházak, szeretetházak, menedékházak kiállítása, a különféle közjótévközpontok kiállítása, továbbá mindazok az érdekes dolgok, a melyeket maguk a társadalom gyámoltjai készítenek, előállítanak. Az új pavillon terve a műszaki osztályban készült s rövid időn már hozzá fognak a kivitelhez.

Vidéki hírlapírók Budapesten.

A vidéki sajtó munkásai a jövő hónap elején nagy országos gyűlésre jönnek fel Budapestre, hogy itt a vidéki hírlapírók országos egyesületét, segítő és nyugdíj-intézetét megalapítsák. A gyűlésük december 8-án lesz az Otthon írók és hírlapírók körének nagy termében, s több mint háromszáz vidéki napi és hetilap lesz ezen az országos ülésen képviselve. Dániel Ernő kereskedelmi miniszter ez alkalommal meghívta a vidéki hírlapírókat, hogy nézzék meg az ezredéves kiállítás előmunkálatait a már elkészült csarnokokat, hogy odahaza a személyes impressziók alapján irhasanak olvasóiknak. A kiállítás igazgatósága, mely egy napon át vendégeként tisztelt a vidéki sajtó képviselőit, kinn a kiállítási területén nagy ebédet ad a tisztelőkre.

Felolvasó ciklusok Amerikában.

Több jövevű Amerikában élő honfitársunk nemrég nagyon kedvező ajánlatot tett a kiállítás igazgatóságának. Teljesen díjtalanul arra vállalkoznak, hogy beutazzák Amerika, különösen az Egyesült Államok nagy városait, s mindegyikben egy-két felolvasást tartanak Magyarországról, amelyben ösmertetik az országot, szebb vidékeit, lakóit, de legfőképpen a jövő évi nagy millenárius ünnepeket és a készülő kiállítást. Magyarország szebb helyeit és magát a kiállítást képekből, még pedig camera obskura segítségével készülő nagy vetített képekben is bemutatják, s mindenféle élenk propagandát csinálnak, hogy az Európába ellátogató Jankeokban kedvet ébreszzenek Magyarországra nagy ünnepeinek meglátogatására.

Iparos-inasok és segédek kiállítása.

Az időleges kiállítások sorába érdekes és hasznos lesz bizonyára az iparos segédek, munkások és mások munkakiállítása, amelynek az a célja, hogy a segédeknek és inasoknak alkalmat adjon szorgalmuk és ügyességük eredményének bemutatására, s hogy tovább halladásukra a kiállítás által ösztönözést kapjanak. A kiállítás a jövő év július 15-én nyílik meg és augusztus 15-ig tart. Részt vehet benne minden magyar inas, segéd vagy munkás, akár idehaza, akár külső országban dolgozik. Mindenki csakis olyan munkát állíthat ki, amelyet lényeges részeiben maga csinált, s hogy ezt ellenőrizhessék, tartozik bejelenteni, hogy melyik műhelyben készíti a kiállítandó tárgyat. A bejelentés határideje 1896. január 31-én jár le, s a bejelentett tárgyak július 1-éig küldendők be az igazgatósághoz. A díjmentes visszaküldésről az igazgatóság gondoskodik. Térdíjat csak a kiállított nem fizetnek, s a tárgyak esetleges eladását is díjmentesen közzéviszi az igazgatóság. A díjazás három félé: 1. Aranypénzbeli jutalommal kapcsolatos elismerő oklevél; 2. ezüstpénzbeli jutalommal kapcsolatos elismerő oklevél; 3. elismerő oklevél.

Irodalom és Művészet.

— **Segneri Pál**, a nagynevű olasz népszóknok beszédei alólirott fordítónál tetszőlegesen leszállított áron kaphatók. A díszes

vászonkötésű, 25 ivre terjedő mű ára postai küldéssel 1 frt 55 kr. Növendékpapoknak árleengedés. Együttal tisztelettel kérem mindazon ft. urakat, kik a II. kötetet megrendelni hajlandók, méltóztatassanak ebbéli szándékukat mielőbb tudomásomra adni; mert ezt csak abban az esetben boesáthatom nyilvánosságra, ha kellő számu előfizető jelentkezik. **L a s z t ó c,** (u. p. Logonye-Mihályi Zempléni megyei.) **S z o k o l s z k y Bertalan** rk. káplán.

— **A „Jó Pásztor”** XIV. évfolyam II-ik januári füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Esketési beszéd. folyt. 2. Új-évre. Az egyház diadaláról, az üldözötése napjaiban. T. Pelikán Krizosztól. 3. Új év utáni vasárnapra. Aker gyermeknevelésről. Huttkay Lipóttól. 4. Vízkereszt ünnepére. Ker. hitünk megvallásáról otthonunkban, a családban, a közéletben. Angerbauer Józseftől. 5. Vízkereszt utáni I. vasárnapra. Mint veszihetjük el és mint szerozhetjük ismét vissza Jézusunkat? Stöszner Gyulától. 6. Jézus szent-ség nevenapjára. (Vizk. u. II. vas.) Jézus sz. neve egyes embernek és az egész társadalomnak üdve. Forster Jánostól. 7. Vízkereszt u. III. vasárnapra. A hit és szeretet erénye a keresztény ember legnagyobb kincse. Illosvay Lajostól. 8. Gyertyaszentelő B. A. ünnepére. (Hetvened vas.) Jézusról a világ világosságáról. Forster Jánostól. 9. Lelkipásztori intelmek különböző alkalmakra: 1. Esketéskor. II. Kereszteléskor. III. Gyermek temetésén. 10. Keresztmégadásra. Mióta lett a szégyenteljes büntető eszköz, tiszteletünkre méltóvá? Varga Mihálytól. Szives példolásra ajánljuk e folyóiratot, a mely beszédeinek tartalmassága által a főt. papság hitszónoki igényeit kielégíti. Előfizetési ára egész évre 4 frt, e. erg. sac. Megrendelhető: Pozsony, ferenciek.

— **Megjelentek:** „A Jézus Sentséges Szívének Hírőke” s a „Szent Mária Virágos Kertje” című folyóiratoknak 12. számai. Mindkét füzetet Tóth Mike Jézus társasági atya szerkeszti. Igen becses tartalmi lapok, szép illusztrációkkal ellátva. Ajánljuk a kath. közönség pártfogásába.

— **Irodalmi közlöny.** Az egyetlen magyar havifolyóirat, mely a könyvismertetéssel s egyáltalán jobban a könyvvel foglalkozik szakszerűen. Szerkesztője Böhöm János. Megjelen Egerben. előfizetési ára egész évre 1 frt 60 kr. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

— **A „Herkó Páter”** kath. élelapon folyó évi 45. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapon olvasóink figyelmébe. A „Herkó Páter” előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 frt. Szerkesztője Markos Gyula, a Kath. Örtizek ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (Budapest, zsidóbar-utca. 7.)

Színház.

Csütörtökön ujdonság, dr. V á r a d y Antalnak 100 arany pályadíjjal kitüntetett történeti drámája *Charitás és Sz. László király* adatott. E nagyhatalú, szép darabot sajnos, nagyon közepes számu közönség nézte végig, de azok a kik látták az előadást, ritka művelésben részesültek, mert ezáltal maguk a szereplők is bizonyos lelkesültséggel a legszebb rutinnal játszottak s így teljes sikerrel vitték keresztül a darabot. **H o l é c z y Ilona** (Charitás) egyik leghatásosabb szerepét játszotta a néző közönség feszült figyelmé s érdeklődése mellett, szép alakításával újra beigazolja művészi erejét s tehetségét, Méltó pártnerre volt ez este **L o m n e c z y** (Salamon), ki sokoldalú színésznek mutatkozik, de legszebb sikerét eddigelő drámai szerepben érte el. **N é m e t h** (Opos) és **C s ó k á n é** (Anasztasia) nagyon jól megállták helyüket.

Pénteken másodsor adták a *Bánya-mester-t*, ezuttal zónában. Petrik Ágnes

(Fichtenau gr. kisasszony) és Nagy Gyula (Roderik) énekszámait többször megisméltették. A darabot csak fölig telt ház előtt játszották.

Holnap vasárnap *A hortobágyi virtus* és hétfőn *Bernardó Montilla* kerül előadásra.

— **A sopron-székesfejérvári színházi szövetség** értelmében Sopron szab. kir. város és a székesfejérvári színház-részvénytársaság tudvalevőleg pályázatot hirdettek a jövő évad betöltésére. E pályázatra — mint a „S. H.” illetékes helyről értesül — eddig két szinagagató jelentkezett. Ezek elseje **F ü r e d i Károly**, a zombor-bajai városi színházak igazgatója. **F ü r e d i** kész magát a fennálló szabályzatoknak minden tekintetben alávetni. Személyzete, melynek névsorát egyidejűleg szintén beterveztette 12 nő- és 12 férfi-szereplőből, 8—8 karda-lósból, 14 tagu zenekarból és a szükséges műszaki alkalmazottakból áll. A második pályázó szinagagató **H a l m a y Imre**, a szabadkai színház igazgatója, ki Miskolcon, Kassán és legutóbb Szabadkán működött. **Halmay** társulata tagjainak szerződötésénél hajlandó a pályázatot hirdető szinagagatkozatnak a legmesszebbmenő befolyást biztosítani. Ruhatára, könyvtára és színházi felszerelése olyanok, melyek egy elsőrendű színház iránt támasztott igényeket is kielégítenek. Személyzete: 7 nő, 10 férfi, a zenekar pedig 18 tagból áll.

Közgazdaság.

A mezőgazdasági statisztika.

A liberális „Pécsi Napló”-ban a következő őszinte vallomásokat olvastuk a ma véget ért mezőgazdasági statisztika értékről: Az ártatlan statisztikus-óhaj, (Szép ártatlanság, amely rengeteg pénzébe kerül az államnak! Eddig mindenki, még a földművelésügyi miniszter is azt hitte, hogy ezen statisztikát a mezőgazdasági válság gyökere komoly orvoslása követeli, s ime most kislül, hogy az egész csak affle „statisztikus óhaj! Szerk.) hogy a milleniumra ki tudjuk mutatni, hány hold földje van művelés alatt Magyarországnak; ezek a földek milyen művelés alatt állnak; mi terem rajtuk, évenként mennyi; hány nemes gyümölcsfaja van ez országnak, milyen fajok diszlenek; hány háziállatja van a magyar gazdaközönségnek; mindezek és sok más kérdés rengeteg főfajást okoz most a mi gazdálkodóinknak. Pénteken (nov. 22. Szerk.) indult meg Pécsen a mezőgazdasági statisztika összeállításának nem könnyű munkája. **A Nádaszy-féle ház földszintjén**, ahol a telek-könyvi betétszerkesztő-hivatal is épp most folytatja az összeírást, mozgalmas élet van. Seregestül tödülnek oda az emberek, hogy bemondják mindazokat a feleleteket, melyekre a statisztikának szüksége van. **N a p o n t a** beidéznek 200 embert, de azért a megjelenő 60—80 emberrel végezni is derék munka. Ugyanennyi embertől ugyanennyi kérdésre feleletet kérészszakolmi. **A z e m b e r e k** — hiába világosítják fel őket — **g y a n a k o d v a** fogadják ezt az összeírást s ha csak lehet eltárogadnak az adatokból valamit. **H á t i g y** nem lehet statisztikát csinálni, az bizonyos, tán még megkérlelítő sem. **A h e l y e t t**, hogy a millenium alkalmával a lehető legteljesebb, sőt némileg is is szinezett képevel díszkedhetnénk mezőgazdaságunknak, még abból is eltárogadunk, amink tényleg van. **S e z t** népünk értelmetlenségének minden hivatalos színezeti intézményével szemben tanusított ellenkezésének köszönhetjük. **M é g** kaputos, lát-szólag intelligens emberek is olyan viselkedést tanusítanak az összeíró hivatallal szemben, hogy ezzel egyszerre megadták a fölvilágosítást afféll, hogy tulajdonképpen az intelligenciának egy szomerje se szorult beléjük s csak sült parasztlak ma-

radtak a kaputok alatt is. Pedig péntek óta csak a belvárossal folytatja az összeírását a hivatal, tehát a látszólag legértelmesebb részével közönségünknek. Hát majd a külvárosok! Ezek oppozicionális hangulata már is előre adja a szelét. Egy másik külvárosi, aki dobszóval érte meg, azaz hogy csak vélle, hogy megértette, mit akarnak az ő gyümölcsfáival, már bejött a hivatalba s kijelentette, hogy ha a gyümölcsfákat is megadóztatják, úgy ő még ma kivágja valamennyit. Tessék ezekkel mezőgazdasági statisztikát állítani össze.

— Kolowrat gróf és a kiegyezés.

A cseh és osztrák agráriusok egyik főembere Kolowrat gróf Budapesten tartózkodik, mint a H—k írja, azzal a céllal, hogy a jövő évi nemzetközi gazdakongresszus ügyében elismertakat tegyen. Látogatást tett az O. M. G. E. elnökénél, Dezewffy Aurél grófnál és Károlyi Sándor grófnál, majd felkereste az O. M. G. E.-t, ahol Forster Géza igazgatóval értekezett. Felette érdekesek Kolowrat gróf nyilatkozatai a kiegyezést illetően. Ő aki állandóan figyelemmel kíséri és ismeri a magyar mozgalmakat, a részleteiben tudja az O. M. G. E. megállapodásait, a gazdasági kiegyezés tekintetében is. Oda nyilatkozott, hogy ő és pártja elfogadja és hozzájárul az O. M. G. E. elaberátumához, amely helyes irányokban világítja meg a tenni valót. Különösen kiemelte az őrleési engedéllyel üzött visszaélések megszüntetésének szükségességét. A magyar malmok egyszerűen csempésznek akkor midőn magyar liszt név alatt román búzából őrölt lisztet hoznak forgalomba, ami megsértése a kiegyezésnek is, amely csak az egyes szerződő államok terményeinek biztosít vámentességét a közös vámterületen. Ha a magyar kormány a kérdés rendezésében nehézségeket gördítene, akkor kénytelenek lesznek Ausztriában represszáliáról gondoskodni.

— **Az országos gazdasági egyesület ülése.** Az országos gazdasági egyesület igazgató választmánya csütörtökön d. u. Dessowffy Aurél gróf elnöklelte alatt ülést tartott, melyen a millennárius kongresszus előkészítő bizottságába Károlyi Sándor, Dessowffy Aurél és Széchenyi Imre grófokat választották meg. Tárgyalás alá veték ezután a közigazgatási szakosztály javaslatát az Ausztriával megújítandó vám- és kereskedelmi szerződés tárgyában. A javaslatot némi változásokkal elfogadták. Az ülés végén Bujánovics Sándor orsz. képviselő ismertette a mezőgazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíjintézetének szervezését.

— **Mezőgazdasági statisztika.** Hogy mily fárasztó munka lehet, bizonyítja az, hogy az elég korpusz összeíró ügy-nökök feltűnően megsoványodtak. Talán csak nem o m e n e jelenség az iránt, hogy mire jó e statisztika a népet illetően, azaz mezőgazdaságunkra nézve? Egy baranya-baíni szerb gyümölcsfáját kivágta, mert ugyanis elég nagy a fogyasztási adója — mondá és inkább megvált luxus (?) cikkeitől.

— A kishirtokosok kölcsönei.

Győrvarmelye Állandó választmánya elő érdekes előterjesztést tett Fischer Sándor dr. megyei főjegyző. Előadta, hogy az 1889. évi 10. t. c. szerint a fővárosi pénzintézetek záloglevelei kamatmentességet élveznek, míg a vidékiek nem s így a vidéki hirtokos osztály drágább pénzre van utalva. Ezért azt indítványozta, hogy Győrvarmelye indíton országos mozgalmat a 10. t. módosítása iránt. Győrvarmelye Állandó választmánya a napokban tárgyalta a főjegyző előterjesztését, amit most azzal a javaslattal tesz a közgyűlés elé, hogy ebben az ügyben intézzen a közgyűlés feliratot úgy a képviselőkhöz, mint a földmivelésügyi és pénzügyminiszterhez, valamint a felirat pártolása végett az összes törvényhatóságoknak is megküldessék.

— **Idegen buza eltíthetése.** Naponta újabb és újabb anyagot szolgáltat a buda-

pesti gabonabörze annak a hírek, hogy a tőzsdén nagy hivatalbeli mulasztások foroghatnak fenn. A tegnapielőtti tőzsdéi hivatalos jelentésben és a hivatalos arólyamlapban nincsen nagyobb megemlítés, mint a magyarországi buzaforgalma, és egy betű sincsen valamelyes külföldi buzáról. Pedig a csütörtöki tőzsdén, amiről a H—k-nak biztos tudomása van, tényleg eladtak egy egész hajórakomány oláhországi buzát, melynek mennyisége ötven-hatvan vaggon volt. Ez a buza 76¹/₂ kilós minőségű volt és 5 frt 80 krt fizettek métermázsájáért. Mint-hogy a csütörtöki összes forgalom a tőzsdén csak 120 vaggon volt, a forgalom felerészét az oláhországi buza foglalta el. A tőzsde pedig ezt a súlyos tényt egyszerűen letagadta.

— **Állatnyavalyák.** A Káloz községhez tartozó Hatvan pusztán a sertésvész már megszűnt. A járvány alatt mintegy 240—250 darab hullott el. — Az 59-iki majorban a marhák között grasszáló száj- és körömfájás teljesen megszűnt. — Kőresőnye pusztán és Kasza községben (Baranyam.) — mint lapukat értesítik — a sertésvész járvány-szerűleg fellépett. Belvárdon a száj- és körömfájás megszűnt.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bűnrészeséggel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emel-tet, de uton-utófélen pellengérré állítja hitűnket és arcul veri katolikus hit-elveinket.

Sch. Sch. Helyben. Tudjuk, hogy a helybeli D. M. és fia cég szelgálatába szegődött a kath. vallási énekek profanizálása miatt előbbi fonokétől elesapott Braun Miksát. D. M. ezzel nyíltan kimutatja, hogy nem rosszalja Braun Miksa botránját, s ezért, míg Braun a járásbírósnál el nem veszi megérdemelt büntetését (noha a járásbírói-hivatal gyanusan buzza-halaszítja a dolgot) nem tehetünk egyebet, mint hogy figyelmeztjük a vallásos érületű és tisztességes közönséget lehető kerülésére azon üzletnek, a mely mintegy tünnetleg pártfogolja a keresztény vallás meggyalázóját. Ennyit erről és most még csak azt akadjuk megjegyezni, hogy a „F e j é r m e g y e i N a p l ó” azokért, a mikről keresztény irányánál fogva tudomást kell szereznie, nem fogad el pénzt. Zsidó bizonyára elfogadja.

Dr. V. Zs. Módos. Különbön érdekes és találó megjegyzést azon alaphibában szenvednek, hogy Polónyi Géza épen az ellenkezőjét állította a cikk elején mondottnak. Polónyi határozottan kijelentette a képviselő-

házban, hogy ő noha politikai ellenfelének tekintí a néppártot, mégis a legelősebben kárhözhatja azon törvény-tíró eljárást, melyet a kormány ezen párttal szemben követ.

B. F. Helyben. 1) Magyarországon az irók 300/0-je zsidó, 25—300/0-je protestáns, 3—40/0-je gör. keleti, a többi katolikus. 2) Nem reflektálhatunk rá.

Valódi harzi kanári madarak
a legkedvesebb énekes madarak direkt a Harz-hegység vidékéről két napon át kaphatók a „Fekete Sas” szállóban, 10. ajtó.

Henning a Harzvidékéről.

AZ „ANKER”

élet- és járadékbizt. társas.

Igazgatóság: Magyarorsz. vezérkép. Bács, L., Hoher-Markt 11. Budapest, Deák-tér 6. sz. (Anker-Hof) (Ankerudvar)

Vezérképviselő:

Gróf Zichy Jenő, v. b. t. t.

Vezértitkár: Ludassy Sámuel.

Társaság vagyona 106 millió korona.

Eddigi kifizetések összege 173 millió kor.

Biztosítási állomány 430 millió korona.

Megtámadhatatlan kötvény. Múltányos feltételek.

Ugyancsak Bizosítási háború esérére.

Felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselő, valamint a társaság összes ügynök. Székesfehérvárott Bernstein és Kaldornál.

Hazai műipar!

Kitűnő erőteljes, széphanгу s tartós szerkezetű, kisebb és közép nagyságú előlőjtszó pedálos

UJ

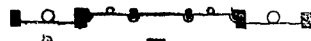
templom-orgonák

szállításra készon, mérsékelt áron eladó. Alulírott nál szakbavágó megrendelések minden nagyságú uj orgonákra a legújabb (Pneumatikus) rendszer szerint, valamint javítás a hangolásokra az ország bármely részéből elfogadhatnak, s rövid idő alatt eszközöltetnek mérsékelt áron Bővebb tudósítással készséggel szolgál:

Szalay Gyula
műorgona építő-intézet
Székesfehérvárott.

T. c. Szalay Gyula urnak

Székeslejtővár.

Megkoresése folytán szívesen értesitem, hogy a kalocsai főkapitányi uradalom kegyuraságához tartozó Szent-Benedek községében épült uj temploma számára, uraságod által a folyó évben épített és felállított két- változatu orgona, erős és mind amellet kellemes hangja, jól működő szilárd szerkezte és hínos, tetszetős külsejével a várakozásnak minden tekintetben megfelel.
Kalocsán, 1898. november 7-én.

Latimóvics Gábor,
vál. püspök és uod. dékán-kanonok.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-ig tart. Vételsorsjegyek — a míg a kőszlet tart — és pedig egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tízed sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárúsítónál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

MÁR
1895. DECEMBER HÓ 6-14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztálysorsjáték NAGY NYEREMÉNYHUZÁSA

melyben 21499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

Összértékben kisorsolásra többek között egy 600.000 koronás jutalom 400.000, 200.000, 100.000, 50.000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény

a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ korona.

A sorsjegyek árai: 1 egész 40 frt 1 tízed 4 frt
1 fél 20 „ 1 huszad 2 „

Biztonság okáért kérem a sorsjegyek küldését ajánlott levélben kérni. Az ajánlott levél portója fejében 15 kr., nyereményjegyzékért 10 kr., összesen 25 kr. fizetendő. Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

HEINTZE KÁROLY

főelárúsító. Budapest, Szervita-tér 3-ik szám.

Sürgöny-cím: LOT) HEINTZE, BUDAPEST.

Székesfehérvárott kapható: REICHARD MÓR főtűzsdéjében.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátáshoz jusson. — öt vagy minél több sorsjegy bevásárlásánál a legkülönfélébb számokat állítom össze tetszés szerinti egész, fél, tízed és huszadokból.

Tudományos foggyógyászat.

„A fogak jól rágván meg az ételeket, a gyomorra sokkal kevesebb munka jut az emésztésnél. Azért idült gyomorbetegségeket és a vérszegénységet sokszor gyógyított már meg a fogorvos.”

Mindenféle fog- és szájbetegségek alapos és tudományos gyógykezelése.

Plombálás (odvas és fájdalmat okozó fogak helyrehozása) arany-, platina- vagy emállal. Főleg aranyplombálásban alulirotnak dus tapasztalata van.

Zápfogak, melyeknek csak gyökörük van, ujonnan felépíttetnek arany fegkorona által.

Elöl álló fogak, melyeknek csak gyökörük van, műfogak által újra felépíttetnek úgy, hogy a természetes fogaktól nem lehet megkülönböztetni.

Hiányzó fogak helyettesítése amerikai műfogak által úgy, hogy a tökéletes rágás és szókijetés ismét helyre van hozva.

A fogkő — mely nagyjából oka, hogy a fogak idejük előtt mozogni kezdenek — eltávolítása a legcélszerűbb eszközökkel.

Foghuzás tiszta eszközökkel és érzéketlenül szerrel az antisepsis szabályzata szerint.

12 évi praxis.

Dr. Ritscher Zsigmond,

egyetemes orvostudor, fogorvos és műfogász

Székesfehérvár, sas-utca 7. sz.

Rendelés: d. e. 8 — 12 óráig, d. u. 2 — 6 óráig.

Este kitünő világitás mellett.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1873.

Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Tieglergasse 27.

Képviseelő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítenek minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecsernye-köpenyt, Dalmatikát, Velumokat, Stólákat, menyeket, zászlókat stb.,

valamint egész ORNATUST a legkorrektebb kiviteben.

Templomi szükségletek.

Műhímezés.

Templomi ruhák.

PSEPHOFER R-féle

GYÓGYSZERTÁR

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok, azelőtt általános labdacok név alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat észerszerűen be ne bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örövendek s alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertől ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztéstől és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértömlések, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is; így sápkórna, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok olyan könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetik.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis nehányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyok gyógyulva, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 23-án

Tekintetes Ur!

Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék. Neureuter Ignác, orvos.

Hraaché, Plödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én,

Tekintetes Ur!

Isten akaratát volt, hogy az Ön labdacsaival kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni, és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsaival engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért őzszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak. Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurttal és vízkórságban, már életét is megunt, melyről egybéként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzel Josef.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 27-én.

Tekintetes Ur!

Alulírott ismételnék kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból, El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerint használására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Getschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Ur!

Felkérom, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 9 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaival köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel Zwick Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany biradalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzák, 1 ftl 05 krba kerül; bérmentlen utánvételi küldésnél 1 ftl 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ftl 15 kr, 2 csomag 2 ftl 30 kr, 3 csomag 3 ftl 40 kr, 4 csomag 3 ftl 40 kr, 5 csomag 5 ftl 20 kr. és 10 csomag 9 ftl 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedtség következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztattak; ennek következtében kéretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes hoboza ugyanazon alírással vörös színben van elítva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinc-agy-bántalom, tagzsággatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülzsággatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs PSEPHOFER J.-től. Évek hossza sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szeleccével 2 forint.

Általános tapasz STEUDEL tanártól. Útés és szurás által ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 krajcár.

Fagybalszam PSEPHOFER J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden üdült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv. egy általánosan ismert kitűnő házi-szer hurut, rekedtség gőrcsős köhögés stb. ellen. 1 üvegcsé ára 50 kr. 2 üve, bérmentve 1 ftl 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrentott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegcsével 22 kr., 12 üveg 2 ftl.

Általános tisztító-só BULLRICH A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörög, gyomorhér, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általa képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Ezen itt felsorolt készítményeken az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Több ízben kitüntetett és mindenütt kedvelt

ESTERHÁZY-COGNAC-

ot tisztelt vevőimnek legjobban ajánlon

Birkmayer Lajos

Székes-Fejérvár.

Hirdetések

a „FEJÉRMEGYEI NAPLO“ részére

felvételnek

Márián György könyvnyomdájában,

Székesfehérvár, Szt-István-tér 1.

hol is mindennemű nyomdai munkák a legzűlésebb kiállításban és legutányosabb árák mellett készítettnek.

Ifj. FÜSTÉR IMRE

asztalos- és kárpitos butorraktára
Székesfehérvár, iskola-utca 10.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlom újonnan berendezett dus választékú

kárpitos és asztalos butorraktáramat,

hol minden e szakmába vágó munkák nagy választékban kaphatók a legagyszerűbbtől a legfinomabbig, u. m.: **háló, ebédlő, szalon, iroda és előszoba** berendezések. Széjjel nyitható fotel, mely éjjel ágynak alkalmazható, magas divánok, ottománok, tükrök, képek és más itt nem sorolt asztalos- és kárpitosmunkák.

Különösen ajánlom figyelembe venni, hogy a megrendelt butorok vagy átalakítások, kézimunkák mondérozása, régi butorok a saját műhelyemben és felügyelettem alatt készülnek; miért is minden nálam rendelt butorokért, illetve munkákért kezeséget vállalok.

Rajzokkal, mintákkal és költségvetésekkel szívesen szolgálok. Vidéki megrendeléseknél a címre különösen vigyázni kérem.

Tisztelettel

Ifj. Füstér Imre.

SCHICHT-féle

Szin- Szappan

a kulcs bélyeggel a legjobb.
Mindenütt kapható.

Fodrász-üzlet megnyitás.

Alólírott tisztelettel értesitem a n. é. helybeli és vidéki közönséget, miszerint a Szent-Ferenc-rendűek épületében a püspöki palotával szemben lévő

Földes Ignázt-féle

borbély és fodrász üzletet

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan berendeztem.

Midőn üzletem

folyó évi november hó 16-án, azaz szombaton

megnyitottam és a n. é. közönség becses tudomására hozva, kérem pártfogását s egyszersmind biztosítom, hogy éveken át szerzett tapasztalataim és szakavatottságom érvényesítésével mindenkor törekedni fogok a n. é. közönség igényeit a legpontosabban kielégíteni és teljes bizalmát kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Gaal István,
borbély és fodrász.

MITTELBACH-fele

JÓÍZŰ, ILLATOZOTT

csuka-

MÁJOLA

(Oleum Jacoris Aselli aromaticum) a legkiválóbb orvosi személyiségek által megvizsgálva, és mivel az emésztést elősegíti, gyermekeknek különösen ajánlva mindazon esetekben, amelyekben az orvos az egész test, de különösen a mell és tüdő megerősödését kívánatosnak látja; ugyszintén a testnek súlyosabbítására, a vér tisztítására és a tüdő betegsége ellen.

1 forintos palackokban kapható:

MITTELBACH S.

„SALVÁTOR“ gyógytárában Zágráb.

Budapesten: **Molnár és Moser** cégnél
Koronaherceg-utca.

Mahlknecht Keresztély

St. ULRICH, GRÖDENBEN, Tirol.

Ajánlkozik **szent-szobrok, Krisztus-testek, szent-sírok, karácsonyi jászolyok, domborművi keresztutak, oltárok** s minden ezen szakmába vágó munkáknak fából való kifaragására.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen.

Ajánlat:

Mahlknecht Keresztély urnak St.-Ulrich Grödenben, Tirol. a szent-iváni plébánia-templom számára pécsi egyházmegye, Magyarország) hat férfinagyságu szobrot szállított oly mesterien és oly olcsón hogy alólírott indíttatva érzi magát. Mahlknecht urat valamennyi főt plébános ur figyelmébe ajánlani. Művei lélekemelően hatnak és bizonyítják, hogy a vésnök igazi mestere alkotta. Mahlknecht ur minden tekintetben megérdemli a pártfogást,

Pécs, 1894. júl. 16.

Troll p. Ferenc s. k.

trebinjei püspök és pécsi nagyprépost.

Mahlknecht Keresztély urnak

St. Ulrichban.

Fogadja legteljesebb megelégedésünk és elismerésünk kifejezését Teréz, Jézus és Keresztus szent-szobrait, melyet ön templomunk számára szállított nemcsak a valóban kitünő kidolgozásért, hanem az olcsó árért is. A szobrok igen szépek, ájtatosságra gerjesztők és teljesen megfelelnek kívánásainknak. Mindenki csodálja a szobrokat s mi mindenkinék, különösen pedig a zárdáknak ajánljuk Ön. Kiváló tisztelettel

A karmelita-apáczák mandorfi konventje,
Sopron mellett (Magyarország), 1895. júl. 28.

Igen tisztelt Uram!

Ezennel bizonyítom, hogy a Jézus Szentséges Szíve és a „Lourdesi Szűzanya“ szobrok általános tetszést keltettek és az ön üzletét a legkedvezőbb világításba helyezik. Tisztelettel
Császár (Magyarország), 1895. júl. 24.

Wohlmutth Ferenc plébános.

Hazai gyártmányú női posztó minden színben 48 és 55 kr.

Legdivatosabb

női divatkelmék, kabát- és gallérok

eddig helyben nem létezett választékkal

divatáru-házunkat felszereltük.

Leghíresebb gyárostól

VÁSZON ÉS ASZTALNEMŰEK

RAKTÁRA.

DEUTSCH MANÓ és FIA.

Állandó kiállítás menyasszonyi fehérnemű kolongyákból.

Selyem plus 1 frt.

Szűnyeg árúháza.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC». Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rosszak** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg**. — Ezen **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert

1) **nem az egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL** **nincsenek** ellátva:

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

TOKAJBAN.

VÉDJEGE
COGNAC GYÁRNAK

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMEREVEL

az

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Acs Albert ur gyógyszerárában,	Kovács Pál	urnál,
Berényi Mór urnál,	Molnár Adolf	"
Deutsch A. F.	Piský László	"
Destek Adolf "	Róth Bertalan	"
Hoffmann Lajos "	Reitmann Ignác	"
Imrich Viktor ur gyógyszerárában,	Schwarz S.	"
Karl József és Fia wánakál,	Reinits Lipót	"
	Ij. Tógl Gyula urnál.	

Helyi ügynök: **BERGMANN és FIA** cég.

Vasúti új menetrend.

Érvényes 1895. szeptember hó 16-ától.

Székesfejérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.

Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.

Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.

Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.

Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.

Budapestről Székesfejérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 16 p.

Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 27 p.

Délután 5 ó. 25 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 7 ó. 39 p.

Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 9 ó. 10 p.

Este 9 ó. 25 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.

Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfejérvárról Uj-Szöny felé:

Délelőtt 10 ó. teherv. szem. száll. indul
Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.

Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfejérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 22 p.

Délelőtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfejérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.

Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.

Este 9 óra 17 p. gyorsvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.

Éjjel 11 óra 43 p. indul
Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfejérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 39 p.

Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 2 ó. 10 p.

Délután 2 ó. 0 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. este.

Éjjel 12 óra 15 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfejérvárról Veszprém felé

Reggel 5 óra 20 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 8 ó. 1 p. reggel.

Délelőtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
Veszprémbe érkezik 10 óra 59 p.

Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.

Délután 1 ó. 35 p. indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.

Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.

Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfejérvár felé:

Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 6 ó. 0 p.

Délelőtt 7 ó. 3 p. indul
Székesfejérvárra érkezik 8 ó. 30 p.

Délután 4 ó. 48 p. személyvonat indul
Székesfejérvárra érkezik 5 óra 53 p.

Nyomatották Miskolc György könyv- és papírgyárája gyorsmájton Székesfejérvárott.

Dr. HUSZÁR ADOLF

FOGORVOS.

Minden fog- és foghüvelgyógyítást.

Teljesen rossz vagy beontört fogakat és gyökereket a legújabb érzéketlenítő szerrel huz ki. Odvas fogakat arany, platina és emailtal plombál. Gyökérfogat — egyes fogakat arany vagy kaucsuk foglalattal — ép úgy egész fogsort — a természetesnek megfelelőt készít. Nem alkalmas műdarabokat kijavít.

Lakik: Székesfehérvár, iskola-utcza, saját ház.

Rendel: d. é. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig.